

Plačnina mesečno
45 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECC

Cek. račun: Ljub-
ljana M. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva ulica št. 6

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Vojni hujskači poraženi

Delo Kominterne za „svetovni mir“

Komunizem za kulisami

Odkritja francoskega lista, ki jih je potrdil ameriški poslanik Bullitt

Politika sovjetske Unije je doživela v terek enega svojih najhujših porazov v angleški poslanski zbornici. 359 zastopnikov velike večine angleškega naroda je opoziciji delavske stranke in liberalcev, ki je s 152 glasovi ostala v manjšini, povedalo, da angleški narod popolnoma odobrava politiko predsednika vlade, ki je čisto določno izjavil, da odklanja podaljšanje osi Pariz-Moskva do Londona. Ta izjava je enkrat za vselej podrla vse nade pariške ljudske fronte, da bi Anglija kakorkoli že podpirala mednarodno politiko, ki jo hoče narekovati evropskim demokracijam diktatura v Moskvi.

Sovjetska Rusija, ki je svojčas uživala v Evropi precej simpatij, je zadnja leta čedalje bolj osamljena in njen ugled naglo pada. Namesto da bi se bila Zveza narodov v Ženevi z vstopom sovjetske Rusije okrepila, je ravno zaradi nemoralne, zahrbtnje in perfidne politike Stalina z zastopnika Litvinova čedalje bolj propadala, tako da danes predstavlja samo še mrtev trup, ki ga zastojni skušajo oživiti. Sovjetska Rusija sama pa je izgubila vse svoje bitke tako v Evropi kakor v Aziji. Vsi, ki so se s Sovjeti vezali, so morali to plačati s hudimi porazi tako na diplomatskem polju, kakor na krvavih poljanah Mandžurije in Španije. Najbolj je trpel prestiž Francije, ki si jo je sovjetska Rusija s pomočjo ljudske fronte popolnoma podredila, tako da je kar čez noč izgubila svoj vodilni položaj v Evropi. Politika ljudske fronte je zaigrala simpatije, ki jih je uživala Francija na vseh sektorjih Evrope, ker se je pokazalo, da je zveza z Moskvo Francijo oslabil na znotraj in na zunanji dosegla ravno nasprotni namen, nego ga je imela: avtoritarni držav ni oslabil, ampak le okrepila in jim pridobila še prijateljev in simpatizerjev. To je tudi čisto naravno, kajti evropski narodi so se vedno toliko zdravi in odporni, da se ne dajo uspavati, da bi mirno gledali, kako se Evropa pod lažnim geslom enotne fronte demokracije, ki ni nobena demokracija, proti avtoritarnim režimom bolj-ševizira in neopaženo pušča podjarmiti od sovjetske diktature.

Spricho tega položaja sovjetski Uniji ne preostane ničesar drugega, kakor da stavi svoje politiko na eno samo karto: da skuša mednarodni položaj čim bolj zaplesti s tem, da poostri medsebojne spore med narodi in državami Evrope. Politika Moskve gre sedaj za tem, da bi se napetost v Evropi in na vseh kontinentih sploh povečala do skrajnosti pa da bi se ustvarila dva sovražna bloka, ki svojega nasprotstva ne bi mogla izravnati drugače kakor s krvavo vojno, ki bi seveda objela ves svet. V ta namen bi bilo treba samo pridobiti še Anglijo, da bi se vključila v pakt med francosko ljudsko fronto in moskovskim režimom. Ljudska fronta je v vseh sporih zadnjih časov skušala predvsem izbrati tiste momente, v katerih so v prvi vrsti bili ali bi mogli biti prizadeti interesi britske imperije, da bi na ta način Anglijo naravnost prisilili do tega, da se vpreže v sovjetsko mednarodno politiko z namenom, da zaščiti svoje lastne življenjske koristi. Tako je bilo in je ves čas, odkar traja španska državljanska vojna, ki so jo izzvali Sovjeti s pomočjo antiklerikalnega terorizma španskih levičarskih režimov, in podobno politiko zasleduje francosko-sovjetska levica na Daljnem vzhodu, kjer so Sovjeti storili vse, da bi naščuvali Japonsko in Anglijo drugo proti drugi. Kakor pa se Anglija ni dala zaplesti v to igro na Kitajskem, tako ji je odkrila vsako pomoč v španski aferi, kjer skušata Blum in Stalin na vsak način Anglijo pripraviti do tega, da bi kršila svojo nevtralnost ali pa vsaj dovolila Franciji, da pošlje svojo armado na pomoč rečima strahovladama v Valenciji in Barceloni.

Ze odstop Edena je pokazal, da večina angleškega naroda ne mara riskirati britskega imperija, da bi se pridružil politiki, ki z neobhodno nujnostjo vede v svetovni požar in uničenje evropske kulture in reda. Vsaj namen ruskih Sovjetov ni drugi, kakor da bi na razvalinah sveta ustanovili svojo strahovladno nad vsem človeštvom. Francoska ljudska fronta je pridobila v Angliji zase delavsko stranko, zakaj opozicije, ki jo delajo angleški liberalci pa Winston Churchill v konservativni stranki sami, ne smejo šteti semkaj, ker ta opozicija ne gre za tem, da bi britski imperij podredila ciljem in namenom sovjetske politike, ampak ima predvsem pred očmi nevarnost, ki jo vidi v vzpostavitvi nemške moči in položaja v Evropi, dočim bi hoteli laburisti po kostanj v ogenj za Sovjete, v navni veri, da bodo s tem rešili demokracijo pred fašizmom. Petnajstkrat v teku 9 tednov je angleška opozicija napadla v parlamentu Chamberlainovo vladno, bodisi z neskončnimi interpelacijami, bodisi z navadnimi predlogi ali pa z nezaupnicami, pa je vselej pogorela ter je odločilni udarec dobila na seji 4. tega meseca. Na tej seji je namreč predsednik vlade povedal čisto odkrito, kaj misli o politiki, ki je hotela Anglijo zapeljati zaradi priključitve Avstrije v konflikt z Nemčijo, in se je potem postavila na pot Chamberlainovemu prizadevanju, da bi spor z Italijo zaradi Absenije končal z gentleman-skim sporazumom, zdaj pa zahteva od vlade, da bi dovolila neomejen uvoz orožja v Španijo, da bi prepreči zmago generala Franco.

Jasno je povedal Chamberlain, kdo je prav za prav tisti, ki stoji za navajnimi predlogi angleške delavske stranke, ko je v svojem govoru izjavil sledeče: »Prepričan sem, da moja politika podpira ogromna večina Anglije, in sem obenem prepričan tudi o tem, da politiko moje vlade ne odobrava samo Anglija, ampak vse svet z eno samo izjemo: sovjetsko Rusijo.« Potem je predsednik Chamberlain razgalil pravi značaj politike opozicije, ki mu očita, da ničesar ne stori, da bi preprečil vojno, ter je dokazal, da je ravno politika njegove vlade tista, ki edina more od sveta odvrtiti to strašno nevarnost. Če bi se sklicala Zveza narodov, kakor predlaga opozicija, bi se namesto miru rodil še hujši razdor, saj bi tako sklicanje ne pomenilo ničesar drugega kakor afonte ene skupine velešil proti drugi skupini, ki je iz te zveze izstopila in je sploh ne priznava več. Iz tega bi se rodila samo, je dejal Chamberlain, »vojaska, in sicer

Pariz, 6. aprila. »Jour« priobčuje doslej neznan dogodek, ki prica, kakšen je bil načrt za boljše vezavice Francije. 14. julija 1936 se je poslovil v Moskvi od predstavnika sovjetske vlade ameriški poslanik Bullitt. Pri tej priliki mu je sovjetski veleposlanstvenik dejal: »Čez dve, tri nedelje bo Španija naša, čez dva, tri meseca pa Francija.« 18. julija 1936, torej štiri dni potem, so rdeči zarotniki v Madridu s pomočjo policije ubili vodjo monarhistične stranke Calva Sotela. Poslanik Bullitt, ki je zdaj za poslanika v Parizu, je to odkritje »Jour« potrdil.

Po tem načrtu je ideja sankcij proti Italiji bila spočeta v Kremlju, ki je zasledoval namen, da napravi razdor med Italijo in Anglijo za vse večne čase. Francoski komunisti pa so dobili iz Moskve nalog, da preprečijo vsako zblizanje med Rimom in Parizom. Novo »demokratsko« ustavo v Rusiji je Stalin izdal ter razpisal znane »svobodne« volitve za ruski parlament samo zato, da bi pridobil zase predvsem ameriško in angleško demokracijo, da se ne bi postavila na pot boljše vezavice Evrope. Tako naj bi se ustvarila neka politična solidarnost v znamenju boja zoper fašistične režime ter »svobode narodov«, ki bi segala od Moskve do Washingtona. Če bi se bila rdeča revolucija v Španiji posrečila, bi prišla takoj na svet Francija, kjer je komunistična stranka dobila nalog, da najprej uspava katoličane oziroma Cerkev, po boljše vezavici Španije pa bi ljudska fronta v Parizu z enim samim udarom prevzela oblast in iztrebila opozicijo kakor tudi katoličane.

Obenem so sovjeti računali na Češkoslovaško in na Litvo, pa tudi na svoje sosednje v balkanskih državah, predvsem v Grčiji in Bolgariji, tako da bi na dano povelje izbruhnila vojna in revolucija požar na vseh krajih in koncih evropske celine. Čeprav je ta načrt doživel, kakor vidimo, polom, pa ni izključeno, da ne bi Stalin poskusil zažgati svet na kakšnem drugem koncu.

London, 6. apr. c. Na današnji redni tedenski seji angleške vlade so največ govorili o doseženem sporazumu med Italijo in Veliko Britanijo. V vseh točkah je dosežen načelni sporazum. Strokovnjaki obeh vlad sedaj samo sestavljajo besedilo. Sporazum med obema državama bo podpisan še pred veliko nočjo.

Kdo se najbolj zalaga z orožjem

Washington, 6. aprila. AA. DNB. Po neki statistiki so izvozili v marec orožja iz USA: za 1.1 milijona dolarjev v sovjetsko Rusijo, za 1.2 milijona v

Tokio, 6. aprila. AA. (Havas.) V odgovoru na vprašanje novinarjev glede protesta japonske vlade pri moskovski vladi zaradi podpore sovjetske Rusije kitajskemu letalstvu, je zastopnik zunanjega ministrstva izjavil, da ne verjame, da je sovjetska vlada izrekla o tej stvari poslednjo besedo. Dodal je še, da misli japonska vlada spraviti to zadevo na čisto, ker smatra, da se bo dala negotoviti odgovornost sovjetske vlade, tako da bo japonska vlada mogla zavzeti svoje stališče do Moskve.

Po vesteh iz Suijana, glavnega mesta pokrajine s istim imenom, se je dvignilo 8000 vojakov

Kanado, na Japonsko za 894.000 dolarjev, na Kitajsko pa za 180.000 dolarjev. Vsota za sovjetsko Rusijo obsega tudi plačilo za dobavo nekega velikega letala.

Sovjetski poslanik v Tokiu poklican v Moskvo

Moskva, 6. aprila. AA. (DNB). Uradno poročajo, da je sovjetski poslanik v Tokiu odpoklican. Vzroki niso znani, toda nihče ne dvomi, da čaka Razkolnikov isla usoda kakor toliko njegovih tovarišev. Znano je, da so zadnja leta atirali in ustrelili ali pa je »izginilo« 17 sovjetskih diplomatov, vseh diplomatov je pa 31. Razkolnikov je bil prej sovjetski poslanik v Revalu in Kodanju.

Moskva, 6. aprila. c. Dosedanji prometni komisar (minister) Bakulin je bil odstavljen. Prometni komisarjat je prevzel Kaganovič, ki je bil nekaj let že na čelu tega komisarjata.

Uradno poročajo, da japonska vlada ni zadovoljna z odgovorom sovjetske Rusije na japonsko protestno noto v Moskvi zaradi intervencije sovjetske Rusije na Kitajskem. Japonska vlada bo poslala te dni nov protest, v katerem namerava dokumentarčno dokazati, da ruska intervencija na Kitajskem obstoji. Japonska bo zahtevala, da Rusija preneha s to intervencijo, ker bo drugače storila druge ukrepe, da to prepreči.

Napeta seja parlamenta

Razprava o Blumovem finančnem zakonu

Pariz, 6. aprila. AA. Havas. Radikalno-socialistični senatorji so se večeraj popoldne prvič zbrali, da bi proučili vladni finančni načrt. Zbralo se je 46 senatorjev in razvila se je debata, v kateri so govorili tudi predsednik finančnega odbora Cailaux in poročevalec finančnega odbora Abel Garder. Radikalno-socialistični senatorji so z vsemi proti trem glasovom sklenili opozoriti predsednika stranke Daladiera, da so vladni predlogi v nasprotju s sklepi zadnjega radikalno-socialističnega kongresa.

Po vesteh iz zbornice se radikalno-socialistični poslanci niso marali izjaviti niti za in tudi ne proti vladnemu finančnemu predlogu. Prevladuje stališče, da se nikomur ne more naložiti, naj govori za vladni finančni predlog, torej tudi predsedniku kluba ne. Pri glasovanju od radikalno-socialističnih poslancev ne bodo zahtevali, naj enotno glasujejo. Pustili jim bodo popolno svobodo. Stranka naj se v tej debati ne izjavi za nobeno smer.

Predsednik finančnega odbora je s številnimi poslanci vložil predlog, da naj se tudi danes, v sredo, nadaljuje razprava o vladnem finančnem predlogu. V sredo so namreč v skupščini navadno seje raznih odborov.

Glasovanje:

311 poslancev „za“, 249 „proti“
42 se jih je vzdržalo

Razprava o vladnem finančnem predlogu je trajala ves dan. Popoldne so govorili trije glavni voditelji opozicijske manjšine, in sicer bivši predsednik vlade Flandin in bivša finančna ministra Paul Reynaud in Pietri.

Flandin je v svojem govoru pred poslansko zbornico apostrofiriral ministrskega predsednika Leona Bluma ter ga vprašal, kako more branitelj demokracije in parlamentarizma tako velike finančne reforme in pooblastila zahtevati v tako kratkem času. Tako kratka debata v poslanski zbornici ne more koristiti režimu, za katerega ministri predsednik trdi, da je demokratičen in parlamentaren. Flandin je izjavil, da je zelo značilno za Blumovo vladno to, da sama trdi, da ne more aklepati posojil. To je najboljši znak »zaupanja«, ki ga ta vlada uživa v Franciji. Ob 11.30 je bila seja prekinjena in se je ob 2 popoldne nadaljevala; ob 17 so jo zaključili z glasovanjem. Vlada je postavila vprašanje zaupnice, in sicer je za vladni finančni načrt

Proglas Gradiščanskih Hrvatov

k ljudskemu glasovanju v Avstriji

Dunaj, 6. aprila. AA. DNB. Zastopniki Hrvatskega kulturnega društva v Gradiščanski, ki je osrednja organizacija te narodne manjšine, so z zastopniki vseh drugih kulturnih društev v Avstriji na skupnem sestanku sklenili objaviti posebno izjavo. V tej izjavi se najprej poudarja, da je hrvatska narodna manjšina v Avstriji v preteklosti najpriskornejša sodelovala z nemškimi narodom. Nemški narod se je sedaj zedinil z zgodovinskim delom vodje rajha in zveznega kancelarja Hitlerja. To zedinjenje bo z glasovanjem dne 10. aprila dobilo potrditev, ki se sama po sebi razume. Ta dan bo tudi hrvatska manjšina kot celota radostno dala svoj glas za to zedinjenje. Hrvatska manjšina objavlja, da bo v popolni zvestobi in lojalnosti sodelovala pri veličini in zgraditvi Velike Nemčije.

Pokrajinski voditelj Bärckel je odredil, naj se zastopnikom te manjšine sporoči, da v narodno-socialistični Nemčiji velja načelo »zvestoba za zvestobo« in da narodnosocialistična Nemčija postopa z manjšinami tako, kakor želi, da bi se z nemškimi manjšinami postopalo v drugih državah.

ške vlade pravkar vrnil iz Pariza, kjer je imel važne razgovore z Blumom. Churchill je opoziciji, ki jo je na prejšnjih sejah na svoj način podpiral, to pot odrekel svojo asistenco, kar pomeni zanjo še hujši poraz ter dokazuje, da je vladajoča večinska stranka v vprašanju zunanje politike popolnoma solidarna in da so vse intrige ljudske fronte, ki se je posluževala za svoje orožje za kulisami predvsem gospoda Edena, propadle. V Parizu so to dobro razumeli in veliki pariški listi govor predsednika angleške vlade tolmačijo popolnoma pravilno kot enega najhujših porazov, kar jih je doživela mednarodna politika ljudske fronte. Iluzija, da bi mogla Anglija stopiti kot zaveznik na stran Moskve, ki boče zažgati svet, je za vedno ugasnila in trezna ter odkrito miroljubna politika Anglije se bo utrdila še bolj, ko bo sredi tega meseca podpisan prijateljski sporazum z Italijo.

ne med dvema velesilama ali več velesilami Evrope, ampak splošen vulkan, vojska na vseh koncih in krajih sveta. Nato je Chamberlain med velikim pritirjevanjem in odobravanjem večine jasno izjavil, da »more samo brezumec misliti, da bi ofenzivna in defenzivna aliansa med Anglijo, Francijo in Rusijo pomenila kolektivno varnost, o kateri sanja čistita opozicija«. — »Taka aliansa« — je dejal Chamberlain — »bi razdelila Evropo v dva sovražna tabora in ne da bi le količkaj dvomil, bi nas neizogibno privedla do vojne.« In še enkrat je dejal, da bi apel na Zvezo narodov, aliansa z Rusijo in poseg v špansko državljansko vojno v korist katerekoli stranke pomenil naravnost zločin, ki bi izzval samo svetovni konflikt.

Zmaga vlade je opozicijo končno pokopala in zelo značilno je, da to pot ni posegel v debato Winston Churchill, ki se je kot delegat angle-

Posvetovanja pri zunanem ministru

Pariz, 6. aprila. AA. Havas. Navzočnost francoskih diplomatskih zastopnikov iz Varšave, Prage, Moskve in Bukarešte v Parizu naj omogoči zunanjemu ministru, da se popolnoma pouči o položaju v vzhodnoevropskih državah, ki imajo prijateljske zveze s Francijo. Vse položaj je bil pojasnjen na skupni konferenci vseh teh diplomatskih zastopnikov z zunanjim ministrom Paulom Bournoum.

V zvezi s to konferenco se je izvedelo, da bo francoska diplomacija v znatnem obsegu upoštevala pojave, o katerih je zbrala podatke, ki pa ne bodo pomenili kakšne večje spremembe splošnih smernic francoske politike. Poučeni krogi izjavljajo v zvezi s tem, da je Francija po priključitvi izvedla skupno iniciativo, ki jo nadaljuje in ki jo bo tudi v bodoče vodila skupaj z Veliko Britanijo.

Na nočni seji poslanske zbornice je vzbudila veliko zanimanje izjava Marina, ki je obodil članek Pietrija v »Humanite« o angleški politiki, kjer

Nadaljevanje na 2. strani

Hitlerjeva pot po Avstriji

Innsbruck, 6. aprila. AA. DNB. Po slovesnem sprejemu v mestni hiši je Hitler odšel v razstavno dvorano, kjer je imel govor pred ogromno množico ljudstva. V dvorani in na trgih in ulicah se je pojavljala velika slika zadnjih dni. Hitler je v svojem govoru med drugim rekel, da bo Tirolska poslednji drag kamen v nemški kroni. Glede glasovanja pa je dejal: »Ko boste dne 10. aprila oddajali svoje glasove, tedaj naj ves svet ve, da je dne 13. marca en človek zedinil svoj narod. Mesec dni pozneje je ljudstvo potrdilo to delo.«

Na vrhovih so goreli kresovi v obliki kljukaste križa in na skalah v višini 2000 metrov so žareli napisi: en narod, ena država, en vodja. Napisi so bili dolgi po 1 kilometer in vsaka črka je bila visoka skoraj 100 metrov.

Salzburg, 6. aprila. AA. Vodja nemškega rajha Adolf Hitler je prispel danes ob 14 v Salzburg. Prebivalstvo mu je priredilo navdušene manifestacije.

Berlin, 6. aprila. AA. Današnji dan pomeni spet vrhunec v agitaciji pred plebiscitom. Govorili bodo kancler Hitler, notranji minister Dr. Frick, minister Frank, minister Darre, minister Kerrl, dr. Ley in von Schirach. Vsi bodo govorili v raznih avstrijskih mestih.

Dunaj, 6. aprila. AA. DNB. Vlada rajha je dovolila pokrajinskemu voditelju Bärckelu vsoto pet milijonov mark. To vsoto naj porabi za pomoč revnim posebno na Tirolskem.

Dunaj, 6. aprila. AA. DNB. Nemška vlada je nakazala 11 milijonov šilingov kot podporo vojnimi invalidim in vojnim sirotam. Ta denar bodo začeli deliti še ta mesec vsem potrebnim.

Dunaj, 6. aprila. c. Razširile so se vesti, da je bivši vodja dunajske policije dr. Skubl izvršil samomor. Uradno te vesti zanikajo kot neresnične.

Dunajska vrem. napoved: menjaje oblačno, brez bistvenih padavin, nekoliko topleje.

Zagrebska vremenska napoved: povečanje oblačnosti.

Konferenca jugoslovanskih škofov

Zagreb, 6. aprila. b. Dne 3. maja je sklicana v Zagrebu v nadškofjskem dvorcu konferenca vseh katoliških škofov kraljevine Jugoslavije. Na njej bodo škofje proučili najvažnejša vprašanja katoliške cerkve in njene uprave. Konferenci bo predsedoval zagrebiški nadškof dr. Alojzij Stepinac. Zaradi važnih zadev bo konferenca trajala več dni in bo končno izdana spomenica na katoliške vernike.

Nove telefonske zveze

Belgrad, 6. aprila. AA. Z odlokom poštnege ministra je odprti telefonski promet med drugim tudi na progah: Trbovlje—Ratenstein (takea za navaden razgovor 5 minut znaša 2.70 zl. fr.). Dalje je telefonski promet odprt tudi med postajami Kokra—Dunaj (5.70 zl. fr.), Rajhenburg—Dunaj (5.25 zl. fr.), Veliko Gradišče—Dunaj (3.45 zl. fr.), Vurberg pri Ptuj—Dunaj (4.65 zl. fr.), Maribor—Mittebach (5.25 zl. fr.), Apače—Salzburg 6.45 zl. fr.), Slatina Radenci—Salzburg (3.45 zl. fr.), Rogaska Slatina—St. Pölten (4.20 zl. fr.), Ljubljana—Steinbach am Post (4.95 zl. fr.). — Razgovori se bodo začeli s 15. aprilom 1938.

Nogometna tekma med Jugoslavijo in Italijo

Belgrad, 6. aprila. m. Upravni odbor Jugoslovanske nogometne zveze je na snočnji seji sklenil, da se bo nogometna tekma med Jugoslavijo in Italijo odigrala 22. maja v Genovi. Mednarodno tekmo med Madžarsko in Jugoslavijo, ki naj bi bila 26. maja v Budimpešti, je pa definitivno odpovedal.

Belgrajske vesti

Belgrad, 6. aprila. m. V Belgradu so se vrnili ministri za vojsko in monarico armadni general Marić, gradbeni minister Stošević in min. brez listnice dr. Niko Novaković, ki so skupno s predsednikom vlade dr. Stojadinovićem pristopili k krstu nove bojne ladje »Zagreb« v Splitu. Predsednika vlade so spremljali do Sarajeva, od koder so se naravnost vrnili v Belgrad. Povratek dr. Stojadinovića pa se pričakuje nočjo.

V torek, 12. t. m., bo v Zajčaru banovinska konferenca JRZ za moravsko banovino. Konferenco bo vodil predsednik banovinskega odbora, minister za socialno politiko in narodno zdravje Cvetković. Konferenca se bosta udeležila tudi pravosodni minister Simonović in gradbeni minister Stošević.

Člani delovnega odbora izvenskupščinske opozicije so po snočnji skupni večerji davi nadaljevali svoje razgovore. Stestali so se zopet v stanovanju vodje desničarskih zemljoradnikov Jovana Jovanovića. Po današnjem sestanku so rekli časniki, da so svoje razgovore zaključili. Nočjo bodo imeli za slovo še skupno večerjo v Bristolu.

Danes dopoldne je nenadoma umrl v starosti 62 let vseučiliški profesor dr. Živan Spasović. Pokojnik je davi redno odšel z doma na predavanje, med potjo pa mu je prišlo slabo, vrnil se na svoj dom, kjer je par trenutkov za tem umrl. Pokojni Spasović je napisal več znamenitih del, posebno iz področja privatnega prava. Od l. 1932 do 1935 je bil dekan juridične fakultete.

Predsednik vlade med ljudstvom

Preko Uže in Kosičevca se čez Valjevo vrača v Belgrad

Užice, 6. aprila. AA. Danes dopoldne je predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović na prošnjo svojih prijateljev pristopoval s svojim spremetvom shoda v hotelu Zlatibor. Velikanska množica, ki se je udeležila shoda, je viharno pozdravila prihod predsednika vlade in mu privedila spontane ovacije. Pri prihodu so predsednika pozdravili užički župan Dimitrije Vučićević, predsednik krajevne organizacije JRZ Djordje Istamačević, zdravnik Cv. Zotović in predsednik osrednjega odbora krajevnega odbora. Predsednik se je zahvalil za pozdrave in obujal spomine iz mladosti, ko je hodil na užičko gimnazijo. Z nekaj besedami se je zahvalil za pričetni sprejem, ki so mu ga priredili. Iz Užice se je predsednik vlade odpravil z ministri in s spremetvom med navdušenim pozdravljanjem velike množice v Kosičevca.

Predsednika vlade dr. Stojadinovića, ministre in drugo spremetvo, ki so se mu pridružili še senator Čeda Zaharić in poslanci Sveta Stanković, Miličević, Rajković in Kuzeljević, je sprejela v Kosičevcu velika množica z županom Miloševićem in predsednikom krajevnega odbora JRZ Tomićem na čelu. Ko je predsednik e spremetvom krenil med gostim spalirjem, ga je ljudstvo navdušeno pozdravljalo. Predsednik je dal roko kmetom in v vsakim pregovoru nekaj besed. Viharno pozdravljanje je predsednik nato odšel s svojim spremetvom v Retečo, kjer ga je zbrano ljudstvo prav tako toplo in viharno pozdravilo ter sprejelo z zastavami in streljanjem iz mošnarjev. Po kosilu, ki ga je priredil predsedniku vlade in njegovemu spremetvu na čast Jakša Tomić, se je predsednik vlade odpravil s svojim spremetvom čez Valjevo v Belgrad.

Jugoslovanski časnikarji v Turčiji

Carigrad, 6. aprila. AA. Zastopstvo jugoslovanskih časnikarjev, ki sodelujejo na tretji konferenci tiska Balkanskega sporazuma, je prispelo danes zjutraj ob 10.30 v Carigrad. Na turški meji jih je sprejel svetnik turškega tiskovnega urada Kemal Alpinkaja, ki jim je v imenu šefa turškega tiskovnega urada in predsednika turškega nacionalnega odbora izrekel najpristnejšo dobrodošlico ter se je stavil na razpolago jugoslovanskemu časnikarskemu zastopstvu za ves čas, ko bodo naši časnikarji v Turčiji. Na carigradski železniški postaji so jugoslovansko časnikarsko zastopstvo sprejeli in pozdravili številni turški časnikarji in člani

grškega časnikarskega zastopstva. Turški časnikarji so se pozdravili in predstavili tudi jugoslovanskemu violinistu Zlatku Balokoviću, ki je prispel iz Sofije v Carigrad skupno z jugoslovanskimi časnikarji. Zlatko Baloković bo v Carigradu o priliki tretje konference stalnega gospodarskega sveta Balkanskega sporazuma priredil dva koncerta. Igral bo na znamenitih Stradivarijevih goslih, ki jih je svojčas kupil za 100.000 dolarjev.

Jugoslovanski časnikarji so se nato odpravili v hotel Pera-Palas, kjer bodo za časa bivanja v Carigradu stanovali. Konferenca se bo začela jutri v palači Iridis.

je tudi, da je vsa težnja Francije koncentrirana na mir v prijateljstvu z Veliko Britanijo. Predsednik poslanske zbornice Herriot se je priključil besedam ministra in dejal, da bo francosko-angleško prijateljstvo branil ves francoski parlament.

(Nadaljevanje s 1. strani)

je tudi ostro napadel britanskega prvega ministra Chamberlaina. Minister za državni proračun Pinasse je izkoristil to priliko ter poudaril, da je Francija v najboljših prijateljskih stikih z Anglijo. Dejal

„Ljudska fronta“ brani svoje načrte

Veliko stavkovno gibanje v Franciji

Pariz, 6. aprila. b. Stavkovno gibanje, ki se je v preteklem tednu nekoliko ustavilo, se je večeraj zaradi vesti o padcu Blumove vlade pričelo zopet naglo širiti. Nekateri listi trdijo, da novo stavko vodijo socialisti in komunisti, da bi izvršili pritisk na predsednika republike in da bi napravili težave drugi vladi, če bi ne bila vlada ljudske fronte. Po teh informacijah bodo socialisti in komunisti zahtevali po padcu sedanje Blumove vlade še bolj levičarsko vlado, v katero bodo stavili tudi komunisti. Ta vlada bo z naredbo izvedla finančno reformo in odkrito intervenirala v Španiji, kar radikali sedaj prepovedujejo. Journe obtožuje Bluma, da je agent Moskve, ki bi rad s pomočjo Francije rešil rdečo Španijo.

Stavka kovinskega delavstva se je razširila. Danes stavka že 45.000 oseb, ki so zasedle tovarne. Med stavkajočimi in delodajalci ni nobenih stikov. Delodajalci zahtevajo, da se zakon spoštuje in takoj izpraznijo tovarne. Na drugi strani pa delavci zahtevajo takojšnjo pogajanja z delodajalci in nečesto zapustiti tovarn vse dotlej, dokler ne pride do sporazuma. Danes opoldne so se razširile vesti, da ni izključeno, da izbruhne splošna stavka. V južni Franciji so pričeli večeraj stavkati tudi gradbeni delavci in jih danes stavka že 25.000.

Danes je v Parizu stopilo v stavko tudi 6000 šoferjev taksijev. Promet v Parizu je mnogo trpel. Upajo, da bodo šoferji kmalu nehali s stavko.

Dunajski nadškof v Vatikanu

Rim, 6. aprila. AA. (Reuter.) Dunajski kardinal-nadškof msgr. Innitzer, ki se je danes dopoldne pripeljal s Dunaja, se je več kot eno uro pogovarjal s papežem. V njegovem spremetvu je bil tudi državni tajnik msgr. Pacelli. Nenavadna procedura je zbudila pozornost, ker papež kardinala in škofo navadno same sprejema v avdienci. Preden ga je sprejel sv. oče, se je dunajski kardinal-nadškof razgovarjal eno uro s msgr. Pacellijem.

Vatikanski krogi so glede razgovora med Pacellijem in Innitzerjem in glede Innitzerjeve avdiencie pri papežu skrajno molčeči, poudarjajo pa, da gre za velevažne zadeve.

Govore, da je Innitzerjev obisk v zvezi s no-

vim poskusom za pomiritev med nemško vlado in Vatikanom.

Pred odhodom iz Rima na Dunaj je dunajski kardinal in nadškof dr. Innitzer izjavil uredniku »Osservatora Romanu« tole:

»Avstrijski škofje v svoji izjavi niso imeli namena kakorkoli žrtvovati cerkvene pravice. To izjavo so podali zato, da se razširijo misli, katerih razčiščenje je zmerom potrebno za medsebojno razumevanje.«

Berlin, 6. aprila. AA. (Reuter.) Po brzojavki z Dunaja pride v kratkem na Dunaj berlinski apostolski nuncij.

Berlin, 6. aprila. AA. Stefani: Novi veleposlanik v Rimu von Mackensen je s soprogo odpotoval v Rim.

Po španskih bojiščih

Rdeči srdito branijo Francu dohod k morju

Posebni dopisnik pariškega dnevnika »Tempus« poroča, da zaradi naglega prodiranja Francove armade vlada po vsej Kataloniji in zlasti v Barceloni velika zmeda. Dasi ljudska fronta razpolaga še vedno z veliko in dobro oboroženo armado, postaja vendarle dvomljivo, ako bo z demoralizirano vojsko mogoče ustaviti Francovo prodiranje. Katalonci niso bili nikdar posebno dobri vojniki. V sedanjem času so vrhu tega razklani v mnogo skupin, ki se med seboj pobijajo. Zlasti nasilni so katalonci anarhisti, ki uprizorjajo pogrome proti drugače mislečim, tako da so boji in streljanje po barcelonjskih ulicah vsakdanji prikazen.

Katalonija je sedež vse vojne industrije rdečih čet. Ako ljudska fronta izgubi Katalonijo, se tudi ostala rdeča Španija ne bo mogla držati, ker ji bo primanjkovalo streliva in orožja, s katerim jo je do sedaj zalagala Katalonija.

Prodor rdeče fronte pri Tortosi (mesto šteje 36.000 prebivalcev), kjer so Francove čete preselele (ali jo bodo vsak čas) zadnjo vožno cesto in železnico, ki spaja Barcelono in Valencijo, je dejansko že razdelil rdečo Španijo na dva dela. 60 km južno od Tortose so čete generala Aranda zasedle gorsko utrbo Morello, ki je veljala za najmočnejšo rdečo postojanko na vsej dolgi fronti od Teruela do Pirenejev. Po osvojitvi tega mesta se belim četam odprta pot čez gorovje proti morju do pristanišča Vinaroz ali južneje ležečega mesta Castelon.

Francove čete pa napredujejo tudi tik pod Pireneji in so prekorčile reko Noguero, ki se pri Leridi izteka v Segre in ki deli Aragonijo, os Katalonije. Težišče bojev je torej preneseno v Katalonijo, in sicer od Tortose do Pirenejev, deloma pa se vrše boji tudi v provinci Castelon, ki spada pod Valencijo.

Po sedanjih poročilih znašajo izgube rdečih čet prvih 12 dni ofenzive, to je do 20. marca, 18.000 ujetnikov, 64 topov, 235 strojin, 29 tankov in veliko množico vojaških avtomobilov ter municije. Od 20. do 31. marca pa so narodne čete ujele okrog 50 tisoč miličnikov, med njimi 4 generale, 150 polkovnikov in mnogo častnikov, zaplenile so 150 topov, 800 strojin in veliko vojaških potrebščin. Iz teh podatkov je razvidno, da je ljudska fronta utrpela

v zadnji ofenzivi do sedaj nad 100.000 izgub mrtvih, ujetih in ranjenih. S kolikimi četami se razpolaga ljudska fronta, ni mogoče natančno ugotoviti. Po francoskih podatkih jih stoji na fronti pri Madridu okrog 150.000, v južni Španiji okrog 100.000, med Teruelom in Tortoso nad 50.000 in v Kataloniji okrog 200.000. Po teh podatkih bi imela ljudska fronta pod orožjem še vedno okrog 500.000 mož in kakor ves čas državljanske vojne, tudi se sedaj visoko prekaša število čet, ki jih ima Franco na razpolago.

Strahovite borbe za Tortoso

Fronta pred Tortoso, 6. aprila. AA. Stefani: Strašna bitka se je sprožila 20 km severno od Tortose v ozemlju, ki je tako hribovito, da je tako rekoč nedostopno. V strašni bitki se na nacionalistični strani borita diviziji »Littorio« na desnem in 23. marec na levem krilu. Rdeče čete so v tem odseku zbrale svoje zadnje rezerve. Zasedba Tortose bo imela odločilne posledice na prometne zveze med Katalonijo in ostalimi deli Španije.

Kako so rdeči gospodarili v Leridi

Lerida, 6. aprila. Lerida se je že 18. julija 1936 pridružila narodni revoluciji. Čete leridske poseadke so med pozdravljanjem občinstva že zasedle glavne križišča v mestu, ko sta po izdaji nekega podpolkovnika bila v noči mesto in poseadki izročena ljudski frontaškim milicijam. Ti so takoj z veliko krvočelnostjo pričeli izvajati teror nad prebivalstvom. Vdrali so v stanovanja svojih političnih nasprotnikov in jih pobijali. Požgali so cerkve in samostane, postrelili so nad 1000 oseb. Med umorjenimi je bil škof, 20 duhovnikov in skoraj vsi častniki garnizije.

Barcelona išče pomoči

London, 6. aprila. b. Iz zaneeljskih političnih krogov poročajo, da je republikanska španska vlada poslala snovi v London spomenico, v kateri apelira na angleško vlado, da ukine politiko nevmešavanja. Zaradi resnosti položaja naproša v tej spomenici republikanska vlada Francijo in Anglijo, da se s transporti orožja izogneta težkim političnim posledicam, storita potrebne korake, da se politika nevmešavanja ukine. Republikanska španska vlada zahteva tudi milijardo frankov v zlatu, da bi lahko nadaljevala borbo proti nacionalistom in nabavila potreben material. Barcelonska vlada je zahtevala, da se ji vrne depozit ene milijarde zlatih frankov, ki je bil leta 1931 poslan francoski banki kot jamstvo za francosko posojilo. Vlada v Barceloni bi rada za ta denar naročila vojnega materiala in drugih potrebščin. Ministrski predsednik Leon Blum je zaradi tega zahteval pismeno od guvernerja francoske banke, da denar izroči republikanski vladi v Španiji. Quai d'Orsay in guverner francoske narodne banke sta pa proti izplačilu, ker smatra, da bi bilo s tem ogroženo francosko posojilo Španiji, če bi zmagal general Franco. Quai d'Orsay in guverner hočeta zadržati to izplačilo, ker sta prepričana, da bo republikanska vlada v kratkem padla ter je najbolje, če ima Francija jamstvo za svoje posojilo v tesorih francoske banke.

Romunski tihotapci zlata prijeti

Bukarešta, 6. aprila. Tu so odkrili veliko afero o tihotapstvu zlata. Državni pravdnik toži 13 oseb; 5 med njimi se jih bo zagovarjalo v svobodi, drugi pa so v preiskovalnem zaporu.

Danes dopoldne je izvršil samomor 41-letni Aleksander Bazdugan, ki je bil zapleten v tihotapko afero z zlatom. Bazdugan je bil že večeraj dopoldne zaslišan in bi moral pojasniti razne očitke, ki so padli na njegovo osebo. Ker pa je Bazdugan videl, da imajo oblasti nepobitne dokaze, da je pomagal tihotapcem in izkoriščal diplomatski položaj v ta namen, si je vzel življenje. Davi je bil aretiran tudi bivši liberalni minister Ksenia, takoj nato pa bančnik Carlescanu, ki je igral važno vlogo v tej tihotapki zadevi.

Pokojni Bazdugan, ki se je davi ustrelil, je bil pred leti vojaški ataše v Parizu, pozneje pa romunski poslanik v Tirani in Buenos Airesu.

Velika kupčija na Kitajskem

Hongkong, 6. aprila. AA. (Reuter.) Izvršila se je največja finančna transakcija, kar jih pozna kitajska zgodovina. Ameriški finančnik in bivši diplomatski zastopnik v Tientsinu, William Hunt, je izjavil, da je kupil za ceno, ki še ni znana, vse imetje kitajske paroplovne družbe, ki pripada kitajski vladi in šteje 44 ladij. Dalje je odkupil tobačno družbo Nanjang z vsemi njenimi podjetji in z vso njeno lastnino. Ustanovila se je nova britanoko-ameriška družba, registrirana v Delawaru, ki bo v bodoče vodila obe podjetji.

Tišhovni sporazum med Poljsko in Nemčijo

Varšava, 6. aprila. AA. (Stefani.) Uradno poročajo, da so se poljsko-nemška pogajanja za ureditev tiskovnih vprašanj danes tukaj končala s sklenitvijo popolnega sporazuma. V sporazumu ugotavljata obe stranki vzajemno voljo za razvoj miroljubnega duha v medsebojnem razmerju na podlagi dogovora iz januarja 1934 in na podlagi izjave iz novembra lanskega leta glede ravnanja z manjšinami.

Polovična vozna za mednarodni šahovski turnir v Ljubljani

Belgrad, 6. aprila. AA. Prometni minister je odobril polovično vozno na državnih železnikah za šahiste, ki se udeležijo mednarodnega šahovskega turnirja meseca aprila v Ljubljani. Na odhodni postaji naj kupijo cel vozni listek na podlagi svoje članke izkaznice, ki jim jo izda njihov šahovski klub, ter jim bo vozni listek veljal tudi za brezplačno vrnitev. — Ugodnost velja od 14. do 20. aprila.

Požar — ki so ga povzročile svinje

Danes opoldne je nastal v Vinički vasi blizu Maribora velik požar, ki je uničil vse premoženje posestnika Vinka Kranjca. Ko so bili domači pri kosilu, je nenkrat nastal ogenj v svinjaku in se bliskovito razširil na gospodarska poslopja, hlev in stanovanjsko hišo. Ubogim ljudem je zgorelo dobesedno vse. Uničena so vsa poslopja do tal, orodje, zaloga živil in živinske krme, obleka, oprava v hiši, poleg tega pa je v svinjaku zgorelo 13 svinj. Le ostalo živino so rešili iz hleva in to, kar so imeli ljudje na sebi.

Ogenj je nastal na poseben način, povzročile so ga svinje. V svinjaku je namreč pustila 12-letna hčerka gorečo petrolejko, kjer je varovala mlade prašičke. Ko so jo poklicali h kosilu, je postavila petrolejko na tla in odšla. Medtem so se svinje začele sukati okrog petrolejke in jo zvrnile, tako da je bil svinjak hipoma v plamenih. Škoda znaša okrog 70.000 din. Gašenje je bilo zelo oteženo, ker so morali napeljati vodo 700 metrov daleč iz Pesnice. Gasilec se je posrečilo samo obvarovati sosednja poslopja, da ni bila požarna katastrofa še večja.

Kap ga je zadela

Ljubljana, 6. aprila.

Nocoj ob 18.20 so bili poklicani reševalci v Gradišče poleg gostilne Lovšin, da prevzamejo nekega moškega, ki se je nenadoma zgrudil na tla in obležal. Ko so reševalci prihiteli z rešilnim avtomobilom na kraj nesreče, je bil moški že mrtev. Zadela ga je kap. Pozneje so ugotovili, da gre za brezposelnega vrtnarja Jožeta Hočevarja, rojenega 1878 v Rodnah, domovinska občina Trebnje.

Potrdila o prednikih

Zupni uradi po Hrvatskem so prejeli te dni veliko prošnje posameznih Avstrijcev, naj jim izdajo potrdila o njihovih prednikih, da bi mogli novem oblastem dokazati, da ni v njih nič narijake krvi. Prošnje pošiljajo potomci tistih Avstrijcev, ki so v dobi Avstro-Ogrske službovali po Hrvatskem, nekateri se v dobi Bachovega absolutizma, pa so se po padcu monarhije preselili v Avstrijo. Prošnje so vse »nujne«, ker priznati potrebujejo potrdila do 10. aprila, da bi se mogli udeležiti ljudskega glasovanja.

Dr. Kramer spet v Ljubljani

»Jutro« je iz »Domoljubca« posnelo, da bo Kmečka zveza začela prodajati posebne znake za svoje člane. Kmečko zvezo je »Jutro« pahnilo v politiko, imenuje jo »kmečka organizacija JRZ« in na to svoje početje sežida sledečo opombo: »Take bode nosijo pristaši JRZ v Sloveniji štiri znake: obojčnega, ki ga je izdala strankina centrala v Belgradu, in pa posebne slovenske za člane in članice fantovskih odsekov, za člane Kmečke zveze in za slovenske jugoslovce.« — Kadar »Jutro« s takimi puhlimi namigavanji in podlimi epitetkami hoče dokazati »separatizem Slovencev« in njihovo politično »nezaneeljivo zavestnost«, je to poznavalec slovenskega liberalizma in obupnega stanja v JNS znamenje, da je dr. Kramer spet v Ljubljani v uredništvu »Jutra«.

JNS dosegla svoj namen — v rdeči Španiji

Včeraj smo objavili kratko poročilo, da je Negrinova vlada v Barceloni odstopila in da je Negrin takoj nato sestavil novo vlado. O tej izpremembi vlade v rdeči Španiji poroča tudi popoldansko glasilo JNS »Slovenski narod«. Edina omembe vredna izprememba je v tem, da je sedanjji vojni minister v novi vladi samo minister brez portfelja, vojni ministristvo pa je prevzel sam predsednik vlade Negrin. Pa mora že biti ta izprememba zelo v slogu JNS, da jo je njeno popoldansko glasilo imenovalo »koncentracijska vlada« in da je ob koncu poročila še enkrat izrecno poudarilo, da ima ta »nova« vlada rdečo Španijo značaj »narodne koncentracije«. Če vemo, da je »koncentracijska vlada« največja želja vse JNS, odkar je obupala nad učinkovitostjo svoje opozicije, je to toliko kot nasvet in prošnja »mednarodnim činiteljem«, če: Vidite, rdeča Španija je sedaj v stiski, pa se je zatekla k narodni koncentraciji, tudi Jugoslavija je v stiski — kakor JNS že vsa leta dokazuje — torej... In če še vemo, da je JNS sploh zelo všeč taka vlada, ki ima kakega Negrina v najnovejši operki, potem pač ne bo treba preveč dokazovati, da je zadnje upanje JNS ujeno popoldansko glasilo tako daleč zaneslo, da je na zunanje-političnem, eier za lase privlečenem zgledu, izrazilo notranje-politične želje. — V resnici pa vesoljna JNS ne predstavlja toliko glasov, da bi zadostovali za izvolitev enega poslanca. Zato tudi nihče ne čuti potrebe, da bi se z njo »koncentrirali«. Dravobanska JNS se je že »koncentrirala« v politično sračje gnezdo in naj kar v njem ostane, ker tja tudi spada.

Osebnosti

Belgrad, 6. aprila. m. Z odlokom prometnega ministra je sprejet v službo pri kurilnici v Ljubljani Jožef Petrovič. Za dnevničarja na postaji Bled-Jezero je sprejet Adolf Weber. Na postaji Metlika je postavljen za dnevničarja Anton Zolnir.

Z odlokom poštnege ministra je postavljen za dnevničarja služitelja na pošti Kostanjevica na Krki Vladislav Hvale.

S kraljevim ukazom je napredoval iz 4. skup. 2. stop. v 4. skup. 1. stop. dr. Vasa Savič, šef državnega zdravilišča v Topolšici.

Prestavljen je za kontrolorja v 7. pol. skrup. v železniško delavnico v Mariboru Ciril Obrep, dosedanjji kontrolor računovodstva pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici.

„Slovenčeva“ podružnica

Ljubljana, Turševa cesta

(palača Poštni dom)

Novi leseni most čez Kokro v Kranju

V Kranju so pred dnevi preizkusili novi most čez Kokro. Na most so navozili 120 tisoč kilogramov gramoza, t. j. 300 kg na kvadratni meter. Pri obtežitvi se je most upognil le za približno 20 cm (projektant je predvidel pol metra). Tehnično poročilo komisije se glasi, da je most preizkušnjo dobro prešel. V estetskem pogledu daje most s svojo konstrukcijo elegantno sliko. Iz ekonomskega pogleda je bil za 30 m visoko strugo Kokro ta načrt najboljši.

Odkrita ponarejevalska kovačnica

Ponarejeni dinarji in 10 dinarski srebrniki — Filmski lov z avtomobilom za razpečevalcem falzifikatov

O zanimivi zgodbi nam poročajo iz Poljčan. Tamkajšnji orožniki so izsledili nevarnega ponarejalca kovanega denarja, ki si je doma napravil celo tovarno ter je v njej izdelal velike količine falzifikatov, ki pa še niso bili čisto dovršeni ter še niso prišli v promet. Ponarejevalca je izdal služba, ali bolje rečeno, zavist njegovega lastnega brata.

Včeraj popoldne je prišel k trgovcu Otonu Šketu v Luščko vas mlad fant, ki je kupil za 1 dinar cigarete, pa jih je plačal z 10-dinarskim kovanecem. Trgovcu pa se je novček zdel sumljiv, udaril je po njem z utežjo ter ugotovil, da je ponarejen. Fant je potem pognil iz žepa pravi srebrnik, plačal ter naglo odšel. Trgovec šket pa je o tem hitro obvestil orožniško postajo v Poljčanah ter je sporočil, da se je fant odpeljal na kolesu v smeri proti Rogaski Slatini. Orožniki so si takoj najeli avto ter se odpeljali za sumljivcem. Dohiteli so ga šele v Podplatu pri nekem mlekarniku, kjer se je za hip pomudil. Aretirali so ga ter ugotovili, da je to 24-letni posestnik sin Rudolf Dreč in Kočnje pri Laporju. Fant je skrajaj tajil, da bi bil imel kaj opravka s ponarejenimi kovanci, ko pa so ga trdo prišli ter mu predložili, da ga je trgovec šket spoznal, se je vdal ter je povedal, da je odvrnil ponarejeni kovanec iz strahu pred izsleditvijo med potjo na Pečici v travo. Izdal pa je orožnikom tudi, da ponareja denar njegov brat v Kočnji.

Orožniki so osumljenca takoj spravili na svoj avto ter se s njim odpeljali v Kočnje in se odpeljali na njegov dom. Tam so izvršili hišno preiskavo, ki je podala presenetljive rezultate. Brezposelni kovaški pomočnik 25-letni Maks Dreč je imel popolno ponarejevalsko orodje, obelotelo iz več modelov za ulivanje raznovrstnih novcev, potem razne kovine, največ pa cinka, iz katerih je delal litino za ponarejen denar, poleg tega pa še 8 že izdelanih kovanecv po 10 din ter 60 komadov ponarejenih dinarskih novcev, model za rezanje zobcev na robu novcev. Maks Dreč je svojo krivdo priznal, dejal pa je, da je brezposeln kovaški pomočnik, ki nima nobenega zaslužka, pa je na ta način hotel priti do denarja. Ker pa se mu prvi falzifikati niso dobro posrečili, jih ni hotel razpečavati. Brat Rudolf pa je brez njegove vednosti vzel nekaj novcev iz skrinjarskega ter jih je skušal na lastno pest spraviti v promet. Pri tem pa ga je doletela smola ter je padel v roke oblasti, ki so na ta način izsledila tudi ponarejevalca.

Rudolf Dreč je res povedal, da je dne 3. aprila opazil, da ima njegov brat Maks v svoji delavnici skrivališče, v katerem se nahajajo nekaj ponarejenih 10-dinarskih srebrnikov ter vse tozadnje orodje. Prijel ga je zavist, da bi brat imel tako bogastvo, pa si je brez njegove vednosti »izposodil« nekaj teh novcev. Orožniki so oba brata aretirali ter ju oddali v sočne zapore.

Mezdni sporazum za delavstvo TPD zaključen

V torek 5. aprila t. l. so bila pri TPD pogajanja z ozirom na predložene zahteve delavstva.

Dosežen je bil sporazum, s katerim se uvažajo s 1. majem t. l. temeljne mezde iz leta 1929 in povzajo vsi akordi ter doklade za 6 odstotkov. Poleg tega je družba dovolila izredni prispevek v višini od 100—200 din, ki bo izplačan 15. aprila t. l.

Uredila so se še nekatera sporna vprašanja, nekatera pa se bodo obravnavala še na razpravi v petek.

Vlom v davčno upravo v Mokronogu

Mokronog, 5. aprila.

»Jutro« je objavilo kratko poročilo o predrznom vladu v tukajšnji davčno upravo in navaja povsem netočna in neresnična dejstva. Ne vemo, kje je dopisnik »Jutra« pobral svoje vesti, da je s svojim poročilom docela izmalil resnične okoliščine o tem vladu, ki so bile znane večini prebivalstva že nekaj ur po vladu. Ker je torej poročilo »Jutra« že na prvi pogled povsem netočno, smo se za stvar bolj pozanimali in zvedeli na merodajnem mestu sledeča dejstva, ki jih je treba resnici na ljubo vsekakor pribiti:

Neznani vlomilci so v noči od 30. marca na 1. aprila t. l. izrabili nekatere za vladu ugodne okoliščine. Brez dvoma so pričakovali, da bo to noč v blaginji davčne uprave mnogo denarja, ker je bil pač naslednji dan prvega v mesecu. To je bil najbrž poglavitni razlog za vladu. Ulica, v kateri je davčna uprava, ni razsvetljena, ni prometna, posebno pa ne ob dveh ponoči, ko se je vladu izvršila. Tisto noč tudi ni bilo lune in še celo ne občinskega policaja, ki je moral 30. marca spremiti vojaške novince v Celje, tako da je bilo vladilec ugodnih okoliščin več kot dovolj.

Povsem brez skrbi so se torej lahko lotili svojega posla in se spravili najprej nad tako zvano »lepo« okno poleg okna blaginje. Prinesli so iz bližnje drvarnice močno stolično ter sneli cel okenski okvir. Poskušali so odkopati toliko zidu, da bi se eden lahko splazil do blaginje. Če bi jih kdo preprečil že pri tem delu, potem bi bilo »Jutrovo« poročilo o »poskušanem« vladu pač točno in ne bi prav nič ugovarjali. Toda tatovi so uvideli, da gre to kopanje zidu prepočasno od rok, ker je zid predebel, in da je kljub precejšnji varnosti treba vendarle preiti pri do zaželenega cilja. Zato so stolično prenesli k naslednjemu oknu, ki je zadnje v sobi pred blaginjskim lokalom. Razbili so dve šipi ter tako odprli leseni del okna. Z vladilem orodjem so nato izrezali v železno polkno na oknu tolikšno odprtino, da je vladilecava roka z lahko prišla za zapirac in odprla tudi železni del okna, s čimer je bil dohod do železnih blaginjskih vrat odprt. V ta vrata so nato z orodjem napravili vdor, široko 30 cm in visoko 40 cm. V istem trenutku pa, ko se je eden od vladilecav ekoci to odprtino splajil v notranjost blaginjskega lokala, kjer stoji tri blaginje, je davčni služitelj Šlajpah, ki ima spalnico blaginjskega lokala, začel pogovor s svojo ženo in prižgal luč. Zaslišal je namreč neki šum, ki se mu je zdel sumljiv. Glasno je torej zaklical ženi, naj prižge luč. To je najbrž vladilecav slišal in se brž zopet splazil skozi odprtino. Da se je to v resnici zgodilo, je dokazovalo več kosmičev obleke, ki so ostali na ostrih razrezanih robovih železnih vrat. Toda neoprečakovano je prišlo za zločinca iznenadenje tudi od zunaj. Gospoda Mevžija Janka je bo-

lel zob. Ob istem času je stopil iz svoje hiše, ki je tik davčne uprave, ter hotel natrgati kopriv za razboljeno lice. V roki je imel svečo in je precej prav razločno opazil, kako sta iz lokalov davčne uprave skozi okno skočila dva moška. Bilo mu je takoj jasno, za kaj gre. Nemudoma je poklical Šlajpaha, s katerim sta nato odprla vhod v davčno upravo in ugotovila, da vladileci niso pustili na licu mesta prav nobenega vladileškega orodja. Tega je videl samo »Jutrovo« poročevalce, ki je tudi ališal streliški služitelj Šlajpaha in vladilec. Stolično so seveda vladileci pustili pod oknom, kajti časa za popravljanje ni bilo več.

O vladu je služitelj Šlajpah takoj obvestil šefa davčne uprave in orožniško postajo. Ob pol štirih jutraj so bili odposlani bezbojari na merodajna mesta s prošnjo za policijskega psa. Šele ob petih popoldne je prišel od uprave policije daktiloskop g. Podobnik, ki je ugotovil, da gre v tem primeru za vladu, ki ga je izvršil že star in dobro preizkušen vladilec z pravni na tržaški način ter da je vse delo opravil z volnenimi rokavicami in zato ni pustil nikakih pretnih odtiskov.

KINO SLOGA

Telefon 27-30

ALAHOV VRT

Zgradba hotela „Slon“

Ni še dolgo tega, ko so ljudje postajali pred kavarno Emono in obhodovali orjaški žerjav, ki je brez težave opravljal delo za več desetletnih delavcev na kraju, kjer je nedavno stala doslužena zgradba hotela »Slon«. Ko pa je svoje delo opravil, se je z radovedno vred preselil nekoliko naprej in zdaj pomaga graditi temelje za palačo banke »Slavije«.

Novi »Slon« pa je zrasel žerjavu čez glavo, delavci so mu za božične praznike dali »drevesce na glavo« in zdaj že urejajo njegovo notranjost. Pravkar so na vrsti tesarska in instalacijska dela. Za ograjo stoji že pripravljen grevel za centralno kurjavo, tudi vodovod je napeljevan, kjer so za elektriko pa žal še niso oddana in dela za električarska dela. Vzdavajo že tudi vrata in okna, tako da zgradba počasi dobiva prijaznejše lice.

Na dosedanem vrtu pa so sedaj gotovi temelji za prilično zgradbo, ki se bo držala glavne in v kateri bodo spodaj kleti, zgoraj restavracija, na strehi bo pa restavracijska terasa. Po videzu in načrtih bo to ena izmed najlepših restavracij v mestu.

srednjeevropskih primerih, kakor tudi v takih, ko velike bolnišnice zaradi prenapoljenosti odpuščajo bolnike domov, čeprav so še potrebni zdravniške oskrbe v bolnišnici. Če se bodo odborovi načrti dali v doglednem času izvesti, bi to pomenilo znatno razbremenitev celjske in mariborske bolnišnice, v kolikor gre v manjših primerih za dotok bolnikov iz konjskega okraja.

Pri volitvah je bil izvoljen skoraj ves stari odbor z g. arhidiakonom Tovornikom na čelu.

Titka in Drečjek

spet pri mamici

Ljubljana 16. aprila.

Takoj moramo povedati, da sta Titka in Drečjek že sredi bila vsaki pri svoji mamici, ki sta ju že od poldneva žalostno iskali po vsem Selu, Vodmatu in Mostah, od koder sta doma Titkina mamica je namreč okoli poldneva nesla kruh k peku. Mala Titka je razsodila, da bi bilo prav primerno, ko bi tudi ona enkrat poskusila pogledati, kakšen je širni svet, vsaj tja do peka. Ker pa je mama hitro odšla, je Titka izginila izpred oči. Seveda se mama ni zavedala, da Titka tudi tišči za njo. Sosedov Drečjek je bil tudi pripravljen za tak sprehod, naka sta skupaj odšla proti peku, ki je morda za prvim vogalom. Pa nista prišla do peka, ker nista vedela, kje je. In sta šla naprej iskati razodetij novega neznanega sveta z večjim pogumom, kakor pa pred 450 leti Kristof Kolumb, ko je odhajal vskit in odkrivat Ameriko. Siromaka sta hodila vse popoldne in nazadnje nista vedela ne kod ne kam, ker peka le nikjer ni bilo in tudi mamice izo nobenega vogala. K sreči ju je vzel seboj neznan gospa in ju privedla na reševalno postajo, kjer so ju lepo pogostili in pogreli. Gospa enega izmed reševalcev ju je povabila na večerjo in sta se oba prijazenemu vabilu radevolje odzvala. Medtem pa sta že prihiteli tja mamica enega in bratec drugega. Policija na Zaloški cesti, obveščena po reševalni postaji, je namreč zaskrbljenima materama lahko sporočila, da sta dva majhna knofka srečno prišla do reševalne postaje, kjer ju lahko dobila. In tako je bila zadeva že sredi srečno rešena.

Delovanje Rdečega križa v Slov. Konjicah

G. arhidiakon Tovornik
odlikovan

Krajno društvo Rdečega križa v Slovenskih Konjicah je imelo občni zbor, na katerem se je izvršila redna slovesnost. Predsedniku odbora g. arhidiakonu Francu Tovorniku je bilo izročeno najvišje društveno odlikovanje, ki mu ga je podelil osrednji odbor Rdečega križa v Belgradu v znak priznanja za njegovo dosedanje večletno plodonosno delo v krajevnem društvu. Slovesne izročitve odlikovanja se je poleg velikega števila članstva udeležil tudi g. okrajni načelnik Ivan Bavdek.

Poročila odbornikov so podala nazorno sliko, kako plodonosno krajevni odbor deluje in kolikšni so uspehi, ki jih je doseglo društvo pod predsedstvom odlikovanca g. arhidiakona. Konjski Rdeči križ je edini v državi, ki ima lastno bolnišnico. Ta je sprejela lanske leto 300 bolnikov, med njimi je bilo 152 žensk. Odbor je bolnišnico, ki je bila že čisto na robu propada, v teku zadnjih 10 let rešil, jo razširil in spopolnil in jo gospodarsko postavil na precej trdnost. Poleg bolniškega poslopija samega je izolirnica, nekoliko stran pa veliko moderno gospodarsko poslopije s primernim številom domačih živali in znatnim zemljiščem, tako da je uprava bolnišnice v tem pogledu precej na trdnih nogah. Izdatkov je bilo v letu 1937 185.000 din, ki so se pokrili s prispevki banke uprave, s plačili ustanov delavkega in namenskega zavarovanja in zasebnikov in končno z dohodki lastnega lepo urejenega in uspešnega gospodarstva, ki znašajo sami okrog 20.000 din letno, tako da je bolnišnični proračun bil aktiven.

Odbor ima v načrtu, da v prihodnjih letih bolnišnico poveča, zlasti da zgradi novo izolirnico, tako da bi zadostovala za najvažnejše zdravstvene potrebe prebivalstva vsega konjskega okraja. Ze sedaj je bolnišnica med ljudstvom na dobrem glasu. Ljudje so s postrežbo v njej zadovoljni bolj kakor drugod in se radi vanjo zatekajo v lažjih in

in sicer železne, cinka-
ste ali pa iz medi.
Zadostuje malo Vima
na mokri krpi - le alu-
minij čistite suho.

Velik gozdni požar pri Novem mestu

Novo mesto, 5. aprila.

Na tiho nedeljo je izbruhnil v Slatinskem gozdu silovit požar, ki je uničil velike komplekse gozda. Hud veter je požar le še bolj razpihoval, da se je vedno bolj in z vedno večjo naglico razširjal. Ljudje, ki so prihiteli reševati in gasiti, so delali z vso silo, vendar se jim ni posrečilo požara udušiti. Šele ko so okrog 4 popoldne prispeli tja novomeški gasilci, se je skupnemu naporu posrečilo ogenj omejiti in zadušiti. Sneg, ki je ponoči padal, je pogasil še zadnje ostanke ognja. Uničenega je mnogo gozda in gre škoda v stotine tisočev. Vzrok požara je doslej še neznan, verjetno pa je, da je kdo vrzel po nepredvidnosti gorečo vžgalico ali pa ogorak od cigarete v suho listje, ki se je vžgalo. Mogoče pa je, da so ogenj zanetili cigani. Leti dan je tudi gorel velik del gozda v Gorjancih.

Vlom na Brezovici

Ljubljana 6. aprila.

Ljubljanska policija je danes dobila od orožništva obvestilo, da so ponoči vlomili na Brezovici skozi šipo neznani vlomilci v trgovino Valentina Zora. Odnegli so velike količine blaga, zlasti manufakture, ter škoda znatna. Na kraj vloma je odšel policijski uradnik in daktilograf g. Podobnik, da preišče okolnosti vloma.

Napredovanje rezervnih častnikov

Napredovali so: včevši od 10. marca 1924 v čin stotnika II. razreda lekarniški poročnik Nikolaj Benkovič in v čin poročnika pehotni podporočnik Miron Šifman; od 17. decembra 1927 v čin stotnika I. razreda pehotna stotnika II. razreda Franjo Bigler in Pavel Pin in topniški stotnik II. razr. Jože Gradišnik; od 28. januarja 1928 v čin stotnika II. razr. sanitetni poročnik dr. Lujo Kinstler; od 17. decembra 1930 v čin poročnika peh. podporočnik Pavle Gutman in topniški podporočnik Karlo Untertajner; od 28. junija 1931 v čin stotnika I. razr. peh. stotnika II. razr. Josip Pold in Ivan Botka ter topn. stotnik II. razr. Franjo Gruber; od 31. decembra 1931 v čin poročnika peh. podporočnik Avgust Plevan, topn. podpor. Ambroz Kapor, konjeniški podpor. Franjo Holcinger in lekarniški podpor. Alojzij Dšuban; od 6. septembra 1932 v čin stotnika I. razr. topn. stotnik II. razr. Dragotin Fagina; od 17. decembra 1932 v čin poročnika konjeniški podporočnik Stanko Barič; od 1. aprila 1933 v čin stotnika I. razr. peh. stotnik II. razr. Milo Kadja; od 17. decembra 1933 v čin poročnika peh. podpor. Ljubomir Utornik; od 6. septembra 1934 v čin poročnika peh. podpor. Karol Pahor; od 31. decembra 1934 v čin poročnika peh. podpor. Peter Graor in Ivan Bezmar; od 31. decembra 1935 v čin poročnika peh. podpor. Simon Sauer, topn. podpor. Oskar Langer in inženirski podpor. Ivan Zidar; od 31. decembra 1936 v čin poročnika peh. podpor. Josip Zidar, Leo Prajs, Viktor Horvat, Andrej Vajnberger in Ljudevit Pečec, topn. podpor. Zlatko Horvatič in inž. podpor. Stanislav Čretnik; od 31. decembra 1937 v čin podpolkovnika san. major dr. Alekander Vaje; v čin stotnika II. razreda peh. por. Viktor Kozarnik in v čin poročnika peh. podporočniki Stefan Biler, Stojan Merco, Radovan Sargin, Venčeslav Perišin, Ivan Strapajević, Stefan Foidl in Alojz Rauer ter konjeniški podpor. Vilim Slezinger in Fedor Šuput; od 1. decembra 1937 v čin podporočnika peh. narednik-dijak Vlado Guzina, konjeniški narednik-dijak Boris Globočnik; v čin inženirja podpor. inž. tehn. stroke narednik-dijak Rihard Pompe in v čin sodnega podpor. narednik-dijak Marjan Erman, Leopold Petiš, Andrej Lustig, Milko Stambuk, dr. Mirko Baglama, Boris Sartori, Tibor Fišl, Viktor Slezinger, dr. Fedor Saranicki in Melkior Erak; od 1. decembra 1937 za nižjega voj. tehn. uradnika IV. razr. inž. tehnične stroke narednik-dijak Pavel Bon, Edvard Prasel in Mirko Fučan.

Velenje

Protiplanska razstava bo pri nas o veliki noči. Zaradi važnosti, ki jo ima naš kraj po rudniku in elektrarni, bo odprta cel teden, začenši 14. t. m.

Novo ograjo je dobilo farno pokopališče. Late za njo je daroval veleposestnik g. Jožef Skaza.

Poročil se je g. Zolgar Vilbald, uradnik iz Celja, z gđ. Amalijo Cajko, hčerko upokojenega načelnika s Polzele. Bilo srečno!

Službo je nastopil banovinski zdravnik g. dr. Saje. Ordinira v Melanškovi hiši.

Drobne novice

Koledar

Četrtek, 7. aprila: Herman Jožef, spozn.; Hergizip. Hergizip napoveduje lepo vreme.
Petek, 8. aprila: Marija 7 žal.; Albert, škof; Julija.

Novi grobovi

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspala gospa Fani Sablačan, soproga višjega vojaškega uradnika III. razr. v p. Pogreb bo v petek ob 2 popoldne. Blag ji spomin! Žalujemo naše iskreno sožalje!

† V Kranju je umrl v 80. letu starosti gospod Anton Sinkovec, posestnik, trgovec in vrvar. Pokopali ga bodo v petek ob 4 popoldne. Naj v miru počiva! Žalujemo sorodnikom naše iskreno sožalje!

† V Boh. Bistrici je umrl Franc Arh p. d. Andrejček v starosti 77 let. Pokojnik je bil svoj čas 17 let župan, vnet odbornik prosvetnega društva in več desetletij cerkveni ključar. Pogreb bo v petek ob 9 dopoldne. Naj v miru počiva, ostalim naše sožalje!

Osebnosti

— Izpit za pooblaščen inženirje iz elektrotehnične stroke so napravili dne 21. marca pri inženirstvu za gradnjo v Belgradu gg. inž. Bonač Stanislav, inž. Jenčič Milan in inž. Krišper Jože. Castilato!

Ali ste se že zadostno pripravili na bližnjo, težko pričakovano zlati nedeljo?

Brezdvomno ste izpopolnili svoje zaloge s prvovrstnim, najmodernejšim blagom, opremili ste kar najlepše svoje izložbe in znižali cene do skrajne meje. To je veliko, a še daleč ni vse!

Z oglasi v dnevniku morate nase opozoriti kupujoče občinstvo. Vaše nade, ki jih stavite na »Zlati nedeljo« in bližnjo velikonočno, se uresničijo le tedaj, če naročite svoje oglase v najbolj razširjenem

„Slovencu“

»Slovenec« Vas seznani z vsako slovensko družino. Ne odlašajte z naročilom

— Neresnične vesti. Kraljevska banska uprava v Ljubljani ima informacije, da se ponekod širijo vesti, češ da so jugoslovanske oblasti v zadnjem času zaprle veliko Nemcev iz Maribora in okolice. Te vesti so neresnične in izmišljene. Iz pisarne kraljevske banske uprave.

— Družba sv. Rafaela v Ljubljani je preselila svojo pisarno na Tyrševa cesta št. 31 (v hišo g. Verliča) 1. nadstropje. Uradne ure od 8—1 in od 3—6. P. Kazimir Zakrjasek uraduje tu od 11 do 12 in od 5—6. Izven tega časa je na razpolago v župni pisarni Tyrševa cesta št. 52.

— Zupančičev večer v Rogaski Slatini. Rogaska Slatina bo priredila proslavo 60. letnice našega največjega pesnika O. Zupančiča v soboto, dne 9. aprila ob 20 v dvorani hotela Sonce. Govoril bo g. Albin Podjavorek. Recitali in deklamirali bodo gg. Ahilova, Bauerjeva, Segova, Goršič, Kozman, Sentjere in Solska mladina. Pestrost prosvetnega večera bodo poživili pevci, ki bodo nekaj na Zupančičevo besedilo uglasbenih pesmi tudi zapeli.

— Radijska oddaja postaja opozarja svoje naročnike na današnjo oddajo ob 20 pod naslovom »Večer skladb Viktorja Parmec v počastitev 80. letnice njegovega rojstva. Prvih bo izvajala »Lepa Kunič«, balada za sopran, tenor in bariton solo, za mešani zbor in orkester.

— Cvet, ki smrdi po mrhovini. Rožo »Amorphophalus rivieri« ima, kakor nam poroča, tudi g. živinozdravnik Fr. Primic v Logatcu. Pravi ji »čudežna roža«, ker je latinsko ime preučeno za vsakdanjo rabo. Ta gomolj je dobil g. Primic že pred leti od g. V. Mikulca, šolskega upravitelja, sedaj že v pokoji, ki je imel to rastlino tudi sam že več let. Gomolj začne poganjati že pred božičem in cvete konec januarja ali začetkom februarja, odvisno od toplote v sobi. Gomolj cvete brez vsake zemlje, poleti pa se presadi v vrtno zemljo, kjer požene velike kačasto mogočaste liste ter naredi v zemlji več malih gomoljev. Kadar cvete, smrdi vsa soba po mrhovini, tako da je treba rožo odnesti ven, ker zaradi emradu ni mogoče vzdržati v sobi. Gomolj ne potrebuje nobene nege, le da je v malo toplejšem prostoru, najbolje v kuhinji ali sobi, kjer se kuha, pa cvete. Letošnji cvet je na gomolju že suh in si ga lahko, kdor se za to zanima, ogleda pri g. Primicu.

— Pri težki stolici, napetosti, glavobolu vsled naprtja očisti ena do dve časi naravne »Franz-Josefove« grenke vode prebavne organe. »Franz-Josefovo« vodo lahko jemljejo tudi bolniki, ki leže, in jo imajo za dobro.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

— Promet skozi St. Vid na Ljubljano. Od petka, 8. aprila do 31. maja se promet skozi St. Vid nad Ljubljano preusmeri takole: Od kilometra 624.170 drž. ceste št. 2 v Poljanah po občinski cesti do priključka na banovinsko cesto II/138 Jelice—Vižmarje ter po isti preko Vižmarja do priključka na drž. cesto v km 626.500 pri železniški županiji v Stanečičah.

— Zveza za tujski promet v Sloveniji prosi vse tujsko-prometne interese, da pošljejo svoj propagandni material v dovoljni količini na Wag. Lits-Cook, Praha, Prikopy 26, ki zelo agilno dela za turizem v Jugoslaviji.

— V Službenem listu kralj. banske uprave dravske banovine od 6. t. m. je objavljen »Uredba o postavljanju in izbiranju izvedencev za cenitve nepremičnin, o njih nagrajanju in o postopku pri cenitvah«, dalje »Novo avtentično tolmačenje uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov (odst. 4 čl. 3, odst. 2 čl. 8 in čl. 42)«, »Avtentično tolmačenje uredbe o kmetijskih zbornicah« in »Konvencija o ureditvi vzajemne pomoči pri opravljanju postopka v civilnih in trgovinskih stvareh med kralj. Jugoslavijo in Veliko Britanijo; razširitev na Novo Zelandijo«.

— Uprava zdravilišča Dobrna potrebuje za čas sezone pomožnega uradnika za pisarniške posle. Reflektanti za to mesto naj pošljejo svoje prošnje do dokazila o šolski izobrazbi in dosedanjih službi do 15. t. m. navedeni upravi. Znanje jezikov in strojne pisanja obvezno.

— Gozdni požar na Hrvaškem. Blizu Daruvara na Hrvaškem so izbruhnili ogromni požari v

gozdovih, ki so last tamkajšnjih imovinskih občin. Požar je zajel okoli 100 juter visokega gozda, ki je popolnoma v plamenih. Ker piha močan veter, se požar vedno bolj širi. Požar je izbruhnul v kraju, kjer so gozdni delavci iz Like in Bosne obdelovali hrastov les. Delavci so se trudili, da bi požar omejili, na pomoč pa jim prišla tudi vsa okolica, vendar pa ni upanja, da bi mogli ljudje rešiti pred uničenjem kompleksa, ki že gori. Mislijo, da so požar zanetili neprevidni pastirji.

— Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani priložila zadnje novosti: Antweiler, Grossstadt für Christus, 167 str., nevez. 36 din; Bock, Übernaturn und erziehender Religionsunterricht, 120 str., nevez. 24 din; Bopp, Zwischen Pastoraltheologie und Seelsorgewissenschaft, 162 str., nevez. 34 din; Brocke, Die Apostelgeschichte in der Bibelstunde, 101 str., nevez. 22 din; Egentler, Von christlicher Ehrenhaftigkeit, 172 str., nevez. 39 din; Erkelenz, Unseres Herrgotts frühliche Schar, Eine Handvoll Messuben-Geschichten, 173 str., vez. 39 din; Eusebius, Kirchengeschichte, 501 str., vez. 94 din; Graber, Christus in seinen Heiligen Sakramenten, 182 str., nevez. 39 din; Kremer, Die Kirche der fortlebende Christus, 111 str., nevez. 20 din; Schulte, Seelsorge am Seelsorger, 179 str., vez. 60 din; Schulte, Hellige Arbeit. Gedanken über das Wirken des Mannes im Weltreich und im Gottesreich, 139 str., nevez. 24 din.

— Huda avtomobilska nesreča pri Sevetih. Iz Zagreba poročajo: Pri Sevetem Kraljevcu se je pripetila huda avtomobilska nesreča. Krojač

Tomo Haller se je peljal iz Dugega Sela v Zagreb. V avtomobilu se je peljal tudi njegov učenec Stefan Turčič in še trije potniki. Haller je po pričevanju očividcev vozil precej naglo. Ko je pripeljal v neposredno bližino Kraljevca, je izgubil oblast nad volanom in se zaletel z avtomobilom v obcestni jarek. Krojačev vajenec Turčič je obležal mrtel, krojač sam pa je bil hudo ranjen. Ostali trije potniki so nepoškodovani.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grenice.

— 50.000.000 din posojila Primorski banovini. Banski upravi je Državna hipotekarna banka dovolila posojilo v znesku 50.000.000 din. To posojilo bodo porabili v treh letnih obrokih v glavnem za šolske zgradbe, za izpopolnitev bolnišnice, vodovoda, povzdigo kmetijstva, za gradnjo cest ter zgradbe za javne namene.

— Nemci prihajajo na Adrijo. Nemci v vedno večjem številu prihajajo na naše Primorje. Te dni je z vlakom prišla v Split skupina 45 nemških izletnikov, naslednji dan pa s parnikom »Jugoslavija« 150 Nemcev.

— Lep velikonočni dar je p. Metoda Turnška knjiga: Leto božjih skrivnosti, ki odkriva bogato zakladnico cerkvenega leta in navaja k življenju s sv. Cerkvijo in k sodelovanju z njenim bogoslužjem. Knjiga je svojevrsten primer v slovenskem nabožnem slovstvu, pisana v vzneseni, moderni besedi, a v strogo liturgičnem slogu po vzoru liturgičnih knjig v velikih narodih. Pa tudi po opremljenosti je knjiga izvrstna, saj jo krasi 75 umetniških liturgičnih risb slovenske umetnice akad. Sonje Vončinove ter 20 prilag krasnih verskih slik priznanih vzhodnih umetnikov Vasnečova, Nestorova in Svedomskoga. Prednost te samostojne slovenske liturgične knjige pa je tudi v tem, da ji je vključeno večje obsegu (form. 14x21, str. 182) in elegantni opremljeni samo: broširana 25 din, vezana v fino celo platno pa 30 din, s čimer ji je omogočen dostop v sleherno krščansko slovensko hišo. Knjiga se dobi v cistercijskem Slovinskem zavodu v Ljubljani in po vseh večjih knjigarnah.

— Brojarna in telefonska služba pri pošti Sorica. Dne 1. aprila t. l. je bila pri pošti Sorica uvedena brojarna in telefonska služba.

— Nesreča otroka. Iz Kočevja so včeraj pripeljali v ljubljansko bolnišnico 4 letnega Tomaža Hočevarja, sina tamkajšnjega zdravnika. Malčka je na cesti v Kočevju povozil neki voz ter mu zlomil nogo.

Ljubljana

V četrtek, dne 7. aprila 1938.

Gledališče

Drama, Četrtek, 7. apr.: »Pokojniki«. Red Četrtek, Petek, 8. apr.: ob 15 »Snežuljica« Mladinska predstava po najnižjih cenah od 10 din navzdol. Sobota, 9. apr.: »Simkovic« Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. Nedelja, 10. apr.: »Rdeče rože« Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.

Prireditve in zabave

Jutri, v petek zvečer ob 8 bo koncert pevskega zbora Ljubljanski Zvon v veliki Filharmonični dvorani. Kdor se hoče naslajati na lepi naši pesmi in lepem zborovem petju, ta naj pride jutri zvečer v veliko Filharmonično dvorano, vstopnice pa dobi danes in jutri v knjižarni Glasbene Matice.

Franciskanska prosveta M. O. v Ljubljani priredi na cvetno nedeljo, dne 10. aprila ob pol enajstih dopoldne v franciskanski dvorani

Ob 16, 19.15 in 21.15 uri

Kino »Union«

Telefon 22-21

Jetnik na dvorcu Zenda

R. Colman in M. Carroll. — Intrige in zapletljaji. — Napeta vsebina.

pasijonsko matinejo »Jezusovo trpljenje« v živih slikah v režiji in sodelovanjem g. Milana Skrbinskega. Besedilo po evangelijskih izbranih dr. p. Roman Tominec. Prosimo, da si občinstvo nabavi vstopnice po možnosti že v predprodaji v pisarni Pax et bonum po 6, 4, 3 in 2 din.

»Sedeževa družinac« v Ljubljani priredi v soboto, dne 9. aprila 1938 ob 8 zvečer, v dvorani Rokodelskega doma, Komenskega ul. 12, recitacijski večer, na katerega vabi vse svoje člane in prijatelje. Recitali bodo večinoma osebno naši znani pesniki in pisatelji odlomke iz svojih del gg.: dr. Lovrenčič Joža, dr. Magajna Bogomir, dr. Kemec Alojzij, prof. Terčelj Filip in Velikonja Narte. Odbor.

Češkoslovaška akademija priredi J. S. na III. državni realni gimnazij v Ljubljani pod pokroviteljstvom češkoslovaške konzula gosp. inž. Minovskega v soboto, dne 9. aprila 1938 ob 8 zvečer v gimnazijskem poslopiju. Spored je zelo pester. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

Selekta naraščaja pri dravskem banovinskem odboru društva Rdečega križa opozarja cenjene starše in ljubitelje mladine, da ji poklonijo svojo pažnjo in se udeležijo akademije, ki bo prihodnjo nedeljo ob 10.30 dopoldne v veliki filharmonični dvorani. Vstopnice, in sicer sedeži po 8, 5 in 3 din ter stojališča po 2 din se dobe v knjižarni Glasbene Matice in pol ure pred začetkom akademije pri blagajni pred dvorano.

Predavanja

Razširjenost in vpliv alkohola na slovensko mladino je naslov predavanja, ki ga bo imel g. V. Jagodič v ponedeljek 11. aprila ob 8 zvečer v frančiškanski dvorani. Predavanje priredi Higienični zavod. Predavatelj bo ponazoril svoja izvajanja s sklopičnimi slikami. Vstop prost.

Sestanki

Fantovski odsek Sv. Jakob ima drevi ob 8 svoj redni sestanek, na katerem predava duhovni vodja g. Jamnik Jože.

Sempeterski fant. Odsek ima drevi ob 8 svoj redni sestanek. Predava g. inž. Sodja. Pridite polnoštevilno.

Fantovski odsek Ljubljana-mesto. Ta teden bosta dne 7. IV. in 8. IV. (četrtek in petek) izredna sestanka v društveni sobi v Vzajemni zavarovalnici, katerih se morajo udeležiti vsi redni in prehodni člani.

Društvo Posavčevan iz brežiškega okraja bo imelo svoj ustanovni občni zbor v petek, dne 8. aprila ob osmih zvečer v salonu restavracije »Strukele«. Povabljeni so vsi Posavčani, ki jim je zibel tekla v posavskem kotu med Savo in Sotlo!

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 62, in mr. Gariš, Moste, Zaloška cesta.

Privoščite si dve uri za
En dan smeha
Kino Matica

1 Preprečevanje izgrediv ob poklicu rekrutov. Na osnovi členov 66 in 67 zakona o notranji upravi je policija, da prepreči pijančevanje in izgrede po rekrutih ob času vpoklica v kadroško službo, izdala sledečo naredbo: V času, ko prihajajo v Ljubljano vpoklicani rekruti, je imetnikom gostilničarskih, kavarniških in sličnih obratov prepovedano vsako točenje in prodajanje alkoholnih pijač rekrutom in njihovim spremljevalcem. Vsakomur je prepovedano v

Maribor

m Angleški konzul v Mariboru. Te dni je obiskal Maribor angleški generalni konzul g. Rapp iz Zagreba. Sestal se je z vodstvom tukajšnjega angleškega krožka, in sicer so bili z gospodom konzulom dr. Kotnik, dr. Rapotec, Šorli ml. in mis Oxley. Gospod konzul je pokazal živo zanimanje za narodnostne in gospodarske razmere na severni meji Slovenije. Član tukajšnjega angleškega krožka so gospodu konzulu podali tozadevne točne informacije, ki so ga v vsakem oziru zadovoljile. Gospod konzul je inspiciral tudi svinčeni rudnik v Mežici, ki je v angleških rokah, ogledal si je Dravsko dolino ter Slovenske gorice.

m Na cvetno nedeljo bo ob 9.30 v stolnici knezoškof g. dr. Tomažič blagoslovil oljke, po blagoslovu pa bo običajna procesija s oljkami, nato pontifikalna sveta maša, med katero se poje slovenski pasijon po sv. evangelistu Mateju.

m Na zgodovinskih stranpotih. V slovenskem mariborskem dnevniku je začela izhajati zgodovina starokatoliške cerkve. Avtorjevo razpravljanje sicer ne zasluži, da se z njim podrobneje bavimo; smatramo pa za svojo dolžnost, da kot kronisti zabeležimo nad vse zgodovinsko svojevrednost, da sta bila »sv. brata Ciril in Metod ali pa ninski škof Grgrje« predhodniki starokatoliške cerkve! Take zgodovinske nemogoče trditve izidejo res lahko le samo v mariborskem »Večerniku«.

m Protituberkulozni dinar. Sklad za ngradbo azila jetičnim bolnikom v Mariboru je v mesecu marcu dosegel vso 375.779,26 din. Izven stanovanjske akcije je daroval v ta sklad gosp. Turk iz Kozjaka pri Gor. Kungoti 1000 din. Posnemaj!

m Dekliški krožek za mesto ima v Domu drveni točno ob pol 8 svoj redni sestanek.

m V Ljudski univerzi bo predaval jutri, v petek, ob 20 o najnovejšem slovenskem pravopisu prof. Stanko Bunc.

m »Pisnjone« za velikonočne praznike. Ljudski oder uprizori na veliki četrtek ob 20 ter na velikonočni ponedeljek ob 17 »Kristusovo trpljenje«. — Opozorjamo že sedaj, da si oskrbite vstopnice v predprodaji v Cirilovi knjižarni na Aleksandrovi cesti.

m Sanoped za nego nog nepogrešljiv.

m Mohorjanil Sedaj je zadnji čas za naročitev Mohorjevih knjig. Prijave sprejemajo vse župniške pisarne v Mariboru. Za 20 din dobite šest lepih knjig!

m Prosvetno društvo v Krčevini priredi v nedeljo, 10. t. m., ob 15 v društvenem domu materinsko proslavo. Na sporedu so deklaracije, petje, mladinski nastopi in pravljica igra »Snežuljica« ter drugi prizori.

m Gostovanje v gledališču. V kratkem bo gostoval v Mariboru v vlogi Schuberta v opereti »Pri treh mladenkah« operetni tenor Jelačin iz Ljubljane.

m Davčne zadeve. Dne 1. aprila je došel v plačilo II. četrtletni obrok zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, davka na neozelenjene osebe, davka na poslovni promet in vojnice ter davka na luksuz. Te obroke je poravnati najkasneje do 15. maja.

m Razburljiv dogodek na cesti. Na Tržaški cesti se je pojavila včeraj zjutraj v času najhujšega prometa ženska v sami kombinizi. Prijel je jo ter so jo, ker je bila očitno alabumna, odvedli v bolnišnico. Ugotovilo se je, da je to 50 letna Milka F., ki je prišla iz Beograda k svojem na Pobrežju na obisk.

Celje

e Gostovanje ljubljanske drame. Kot zadnjo predstavo v letošnji gledališki sezoni je ljubljanska opera izvajala v torek zvečer Kalmanovo opereto v treh delih: »Grofica Marica«. Naslovno vlogo nam je zapela ga. Poličeva, ki je s svojo temperamentno igro in glasovno barvitostjo zelo ugajala. Nje ob strani je stal kot oskrbnik in grof Tasilo Endrődy malec prešibek g. Gorski. V nebrzdanem in vse objemajočem humorju se nam je prikazal g. Peček v vlogi barona Kolomana Zupana; s svojo partnerico gđ. Smerkoljevo kot Lizi je žela za svoja izvajanja ponovne burne aplavze. Bučen smeh je povzročal Sanečev Penček. Orkester je pod taktirko g. A. Zebreta obzirno spremljal pevce.

e Jutri v petek se bo začela v kapucinski cerkvi duhovna priprava na velikonočne praznike in bo trajala do velikega petka zvečer. Vsak večer bo ob 7 av. križev pol, ob pol 8 pridiga, po pridigi pa litanije z blagoslovom. Vsak večer bo govoril drug govornik. Vsak večer bo po pobožnosti prilika za sveto epoved.

e Radi nujnega popravila na omrežju bodo Kranjske deželne elektrarne ukinile dobavo toka v nedeljo dne 10. aprila in sicer od pol osmih do pol treh.

e Kino Metropol: »Mali mornar« (Shirley Temple). Danes zadnjikrat.

e Akrobacije pri celjskem kolodvoru. Znani akrobat Krajnc Adolf iz Celja, ki je nastopal pred leti, bo pokazal v soboto ob pol 8 zvečer in v nedeljo ob pol 10 dopoldne pred celjskim kolodvorom svoje zmoglosti na 4 metre visokem monokliku. Ob tej priliki bo tudi krasen ognjemet. Pri izvajanju akrobacij bo igrala godba.

e Drevi ob 8 bo v prostorih Zdravstvenega doma v Celju seja upravnega odbora Krajevne protituberkuloze lige v Celju.

e Na štedilnik je padla. Včeraj se je v Zg. Ngonjih pri Rogaski Slatini pripetila pri Kidričevih huda nesreča. Dveletna hčerka Kidrič Jožica je padla na štedilnik, ki je bil močno razgret, na hrbet ter se hudo opekla.

e Kino Union. Danes zadnjikrat »Grad Hubertus« — orlovo gnezdoc.

e Starčka je podrl avtomobil. V sredo okoli 9 dopoldne je šel 78-letni posestnik Sparhakel Ludvik iz Tehtarja po cesti. Pri gostilni Jožt je pridrl za njim neki tovorni cirkuški avtomobil, ki je vozil po levi strani ter podrl uboga starčka na tla, da je dobil hude poškodbe po vsem telesu.

e Nesreča pod vozom. Na Brezjih pri St. Jurju ob juž. železnici se je prevrnil voz naložen z drvmi na 15-letnega sina lončarja Fidler Jošipa in mu zlomil deno nogo pod kolonom.

e V nedeljo ob 4 popoldne bo na igrišču pri Skalni kleti prijateljska nogometna tekma med SK Amaterji in celjskimi Atletiki. Ob 3 popoldne bo na istem igrišču prvenstvena nogometna tekma med mladino SK Celja in Atletiki.

Dravsko polje

V Framu je bil v nedeljo 3. t. m. mladinski koncert zborov iz Sv. Marjete, Rač. Podove in Sv. Janja. Na sporedu so bile predvsem umetne pesmi. Poljav sam, da se že mladina v šolskih letih navaja k lepi pesmi, je vsekakor razveseljivo, čeprav nekatere pesmi niso bile pevsko vzgojne in bi se dale nadomestiti z boljimi, mogoče narodnimi.

Seje odsekov Zbornice TOI

Obrtniki

Na seji obrtnega odseka Zbornice TOI je najprej poročal predsednik g. Ivan Ogrin o tekočih poslih odseka, zlasti pa o rezultatih seje predsedstva in finančnega odbora Zbornice. Zidanje predavalnice na zborničnem dvorišču je zaenkrat odloženo. O izvršenih sklepih zadnje seje je poročal tajnik dr. Pretnar, nato pa je odsek obravnaval razne obrtnopravne zadeve. Poročilo posebnega redakcijskega odbora obrtnega odseka o predlogih za novelacijo obrtnega zakona je bilo sprejeto z nekaterimi dodatnimi predlogi. Poročilo o tem bo podal na plenarni seji predsednik g. Iv. Ogrin. Glede tega bo tudi konferenca zbornic iz vse države 10., 11. in 12. t. m. v Belgradu. Obrtni odsek je glede razširjenja avtonomije zborničnih odsekov vzel na znanje sklep finančnega odbora, da naj obrtni odsek najkasneje do 1. julija 1938 predloži konkretne predloge za zahtevano razširjenje avtonomije obrtnega odseka. Nadalje je odsek razpravljal o samostojnih prodlogih gg.: Midorterja in Simenca.

Na seji širše uprave Zavoda za pospeševanje obrti je poročal predsednik g. Ogrin o tekočih zadevah, zlasti pa je bilo mnogo razprav o mednarodni obrtniški razstavi v Berlinu. Za to razstavo vodi priprave poseben odbor, katerega eksekutivno tvorijo tajniki obrtnih zbornic v Belgradu in Zagrebu ter obrtnega odseka v Ljubljani. Bile pa so tudi že pripravljale seje v Ljubljani, Celju in Mariboru. Za našo državo je na tej razstavi rezerviran vogalni paviljon fronte 20 m, za slovenske obrtnike pa od 1 do 8 sob in znan del prostora v vitrinah. Sodelovalo bo okoli 30 rokodelskih strok, delo pa je že razdeljeno na večje število obrtnikov iz vse Slovenije, ki mora delo končati dn. 1. maja. Poseben prostor je odrejen za čipkarico, ki bo na razstavi delala. Načrte za opremo in predmete sta napravila arhitekta Serajnik in Ogrin. Uprava je rešila tudi 28 prošenj za podpore, delno ugodno. Sklenjeno je bilo prirediti tudi nekaj tečajev.

Društvo industrižcev in veletrgovcev

Ljubljana, 6. aprila.

Društvo industrižcev in veletrgovcev je imelo danes svoj redni občni zbor, katerega so se udeležili tudi številni zastopniki sorodnih in prijateljskih organizacij. Zastopano je bilo tudi okrogno sodišče v Ljubljani.

Občni zbor je vodil predsednik g. Stane Vidmar, ki je po uvodnih besedah dal obsežno predstaveno poročilo, iz katerega posameznak, da je obilica novih ukrepov, v gospodarstvu pri nas in na tujem postavljala naše gospodarstvo vedno pred nove probleme, kar je bistveno izpreminjalo kalkulacije našega poslovnega sveta. Posebej našteva uredbo o likvidaciji kmetijskih dolgov, uredbo o minimalnih mezdah, glede katere je potrebno še mnogo izprememb, da se bo popolnoma enako izvajala pri nas kot drugod. Glede socialnih davkov je ugotovil, da so dosegle višek zmogljivosti in da bi bilo nujno potrebno izvesti decentralizacijo socialnega zavarovanja v vsej državi. V starostnem zavarovanju delavstva naj se namesto kapitalnega kritja, ki zahteva velike žrtve, uvede premijsko kritje, ki je v današnjih časih edino znosno. Glede tujega kapitala moramo biti budno na straži, da si ohranimo našo gospodarsko samostojnost. Obširno je nadalje govoril o problemih našega plačilnega prometa, davčnih zadevah itd. Zlasti se zavzema za pametno ureditev vprašanja financiranja samouprav in občin, da se odpravijo trošarinske meje v državi, ki ovirajo trgovino in industrijo.

O delu društva je omeniti, da je bila lani izvedena reorganizacija, ko sta odšla dva vodilna uradnika iz službe in sta bila nato imenovana dva nova: g. Prezelj in inž. Maks Korenini. Društveni odbor je pristopil k ustanovitvi »Gospodarske zadruge Društva industrižcev in veletrgovcev«, ki naj se zlasti bavi z ekskomptiranjem terjatev članov. Podrobno je še opisal reorganizacijo posameznih oddelkov, zlasti insolvenčnega.

Iz tajniškega poročila g. Jeleniča povzemamo, da obsega delo društva štiri panoge: informacijsko službo, opominjevalno in izterjevalno službo, davčno-informativno službo ter intervencijske posle in insolvence. Delo v vseh oddelkih stalno narašča.

Informacijski oddelki bi se lahko že bolje razvil, če bi se ga vsi člani dovolj posluževali. Lani je bilo izdanih 9500 informacij. Zal pa iščejo zainteresirane informacije tudi pri drugih podjetjih, čeprav so društvene informacije najcenejše. Za poslovanje je zagotovljena popolna tajnost. Društveni arhiv razpolaga sedaj s 150.000 informacijami. Zadovoljivo so uspehi opominjevalne in izterjevalne službe. Opominov je bilo lani izdanih 1600. Davčno-informativni oddelki posluje od 1. novembra 1935 ter je pričakovati, da se bo njegovo poslovanje polagoma še znatneje razmahnilo. Dale informacije in okrožnice o aktualnih davčnih zadevah. Z dobro organizirano službo je društvu omogočeno pravočasno sprejeti podatke o insolvencah ter tako obvestiti vse na poravnava zainteresirane člane. V večini insolvenca na področju naše banovine zavzema društvo na potek razprav več ali manj odločilno stališče z ozirom na število zastopanih članov ter ima tudi precejšnje igrenco na dolžnika glede onih zahtev, ki jih stavijo člani društva. Ljudi upravnih poslov so najboljše književodstveni in blagajniški posli. Promet je znašal 6.45 milijonov. Izterjalo je društvo za člane 0.8 milij. din poravnalnih obrovkov.

Blagajniško poročilo je podal ravn. g. Jos. Ljubič. Čisti prebitok poslovanja v znesku 6.749 din se porabi za povečanje lastnega premoženja, ki s tem naraste na 0.04 milij. din. Med posameznimi oddelki izkazuje izgubo le davčni in informacijski oddelki, dočim je poslovanje drugih oddelkov aktivno. V informacijskem oddelku se od 243 članov društva poslužuje 150 informacijskega oddelka.

Pri naslednjih volitvah je bil za predsednika društva ponovno izvoljen g. Stane Vidmar, za podpredsednika g. Lavrič; v odbor pa: Agnola, Čemažar, Heinrich, Jelenič, Kham, Knez, Ljubič, Schmitt in Smrkolj; v nadzorstvo pa: Urbanc, Miklavc in Žnidaršič.

Na koncu občnega zbora je opozoril navzoče na važnost trgovaškega kongresa v Ljubljani g. Vidmar, nakar je bil občni zbor zaključen.

Novo nemško notranje posojilo. Od leta 1935 dalje skuša nemška država nadomestiti kratkoročno financiranje gospodarske obnove z dolgoročnimi posojili. Že v januarju je bilo emitirano posojilo 1 milijarde mark, ki je bilo kasneje zvišano na 1.200 milij. mark in je tako nemška država najela od leta 1935 9.5 milijarde mark dolgoročnih posojil. Sedaj je razpisano novo posojilo 1 milijarde mark. Od tega posojila prevzamejo še vnaprej hranilnice, zavarovalnice in ostale organizacije 250 milij. mark po 4.5%. Rok je 20 let. 750 milij. mark posojila pa bo razporejenih za javni vpis: emisijski tečaj 98.75%. Konzorzi za posojilo vodi nemška državna banka, nahajajo pa se privkati v njem tudi avstrijske banke. Rok za vpis posojila je od 19. aprila do 4. maja, plačati je 13. maja 40%, 27. maja, 10. in 24. junija po 20%.

Gostilničarji

Pod vodstvom g. predsednika gostinskega odseka Majna Cirila se je danes vršila seja gostinskega odseka Zbornice za TOI. Predsedstvo poročilo, ki ga je podal g. predsednik Majcen Ciril, je bilo soglasno odobreno. Nato je referent odseka dr. Jure Koc podal poročilo o važnih akcijah gostinskega odseka, tako glede pravilnika o pobiranju banovinske trošarine na vino in žganje. Dalje je poročal o akciji za ustanovitev posebnega gostinskega kreditnega zavoda v zvezi s sanacijo hotelske industrije, o pomožnem osebju v gostinskem obratih, o znižanju banovinskih take na plesne prireditve, o avtorskih honorarjih in maksimiranju cen v gostinskih obratih. Dalje je poročal o akcijah odseka na polju tujekga prometa in končno o izpremembi tarifne postavke 101 zakona o takseh. Posebno pozornost je vzbudil osnutek tujekoprometnega zemljevida, ki ga je izdelala ga. Mija Debelakova.

Pod posebno točko dnevnega reda je gostinski odsek obravnaval načrt zakona o izpremembah in dopolnitvah obrtnega zakona z ozirom na interese gostinstva. Pri tem je zlasti soglasno sprejel sklep, da se naj snasta gostinska obrt kot posebna obrt, dalje je sprejel sklep glede točne omejitve pojma hišnega dela, postavil kriterije za izdajo novih dovolil za gostinske obrate in zahteval uvedbo mojstrenskih izpitov v gostinski stroki.

Pod posebno točko dnevnega reda je odsek razpravljal o novem trošarinskem pravilniku na vino in žganje ter o trdotah, ki so pa bile s skupnim nastopom Zbornice in Zveze združenj gostilničarskih obrov odstranjene. Pri tej priliki je gostinski odsek soglasno obodil postopanje g. Kotanjaška na zadnjem obnem zboru Združenja gostilničarjev za Maribor-okolico ter izrekel soglasno zaupnico referentu odseka dr. Kocetu.

Končno je odsek še razpravljal o obrtnopravnih zadevah, o predlogih zborničnih svetnikov članov gostinskega odseka in končno o prošnjah za razne podpore.

Naš državni dolg

Po podatkih oddelka za državne dolge in kredite je znašala vsota naših notranjih posojil dne 1. aprila 1937 5.625.921.400 din in se je v teku proračunskega leta 1937-1938 povečala z izdajo nekaterih agrarnih obligacij in obveznic za javna dela za 685.165.000 din, z amortizacijo pa se je zmanjšala za 117.970.700 din in je tako znašal konsolidiran notranji državni dolg 6.193.296.400 din. Naslednja tabela nam kaže stanje najvažnejših dolgov v zadnjih treh letih v milij. din:

	1. apr. 1936	1. apr. 1937	1. apr. 1938
7% inv. pos.	478.25	475.3	472.5
4% agr. iz 1921	114.24	111.55	109.17
vsota škoda	4.149.94	4.075.3	4.002.66
6% begl. obv.	474.7	465.6	500.76
dalm. agr.	84.36	168.6	253.7
4% sev. agr.	—	47.6	62.50
3% za likv.	—	—	—
kmet. dolgov	—	—	203.8
5% obv. za jav. dela	100.—	282.—	588.0

Slavija, jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani

Jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani je imela dne 6. t. m. svoj XV. redni občni zbor. Zaključni računi za poslovno leto 1937 so zadovoljivi, posebno še, če se upošteva, da splošna gospodarska kriza proti lanskemu letu ni popustila v tej meri, kakor smo pričakovali. Skupna premija v poslovnem letu 1937 znaša 27.340.976.74 dinarjev, prejšnje leto pa je znašala 24.700.480.60 dinarjev. — Premijske in druge rezerve so narasle na 77.704.168.61 din od lanskih 68 milij. 598.707.24 din. Na škodah, ki jih je likvidirala s priznanim kulanco, je izplačala banka »Slavija« med svoje zavarovalnce tekom poslovnega l. 1937 10.669.697.74 din. Glavnica njenih življenjskih zavarovanj znaša konec poslovnega leta 248.504.620 dinarjev. — Zaradi odpisa nabavnih stroškov in po dotaciji vseh rezerv se izkazani čisti dobiček 174.445.36 din prideli splošnemu rezerv. fondu.

Bilance

Union, hotelska in stavbinska d. d. Brutodolnos poslovanja se je lani zvišal od 1.14 na 1.35 milij. din. Istočasno pa so zlasti narasli davki: od 0.4 na 0.5 milij. din, tako da se je čisti dobiček povečal le od 0.226 na 0.28 milij. din. Bilanca izkazuje znižanje upnikov od 1.7 na 1.566 milij. din, aktivna so ostala v glavnem neizpremenjena, v kolikor niso odpisi zmanjšali postavke adaptacij Dividenda za 1937 znaša 55 (1936 50) din na delnico imenske vrednosti.

Francosko-srbska banka, Pariz. Čisti dobiček brez prenosa je narasel od 1.57 na 2.57 milijona frankov, kar da skupaj s prenosom 2.78 (1.87) milij. frankov. Istočasno si je banka ustvarila tudi posebno rezervno v znesku 5.3 milij. frankov. Iz čistega dobička predlaga upravni svet obnemem zboru dne 24. aprila dividendo 6% za 1936 (za 1936 je znašala dividenda 5%), nadalje je 1 milij. frankov iz dobička namenjenih rezervam, za prenos pa ostane 0.52 milij. frankov.

Ko-op, hotelska delniška družba za vodstvo gostinskih obrov, Belgrad. Glavnica 0.5 milij. izguba za 1937 0.14 milij. din, ustanovni stroški 0.6, dohodek hotelov 0.65, restavracij 2.8 milij. din.

Hranilne vloge naraščajo

Že včeraj smo objavili podatke o stanju hranilnih vlog pri naših bankah in hranilnicah. Sedaj so nam na razpolago še podatki Zveze hranilnic za januar in februar, tako da lahko damo naslednjo sliko gibanja hranilnih vlog v zadnjih mesecih (v milij. din):

	31. dec.	31. jan.	28. febr.
	1937	1938	1938
DHB in Pošta	2.688	2.710	2.778
20 velikih zas. bank	3.305	3.344	3.362
ostale banke	3.113	3.148	—
hranilnice v Sloveniji	1.005	1.042	1.063
hraniln. v ost. državi	1.182	1.213	1.244
skupno	11.298	11.457	—

Če analiziramo posamezne skupine, vidimo, da so se povečale v teku meseca januarja vloge pri Drž. hip. banki in Poštni hranilnici za 77, pri 20 velikih zasebnih bankah za 39, pri ostalih bankah za 35, pri slovenskih hranilnicah za 37 in pri hranilnicah v ostalih državah za 31 milij. din. Pri rastek je bil torej največji v privileg. zavodih.

Med oblogami zob delujejo škodljivi bacili in kisline, ki zobno sklenino razkroje ter povzročajo neozdravljivo gnitje (Karies). Zaradi tega je dolžnost vsakega kultiviranega človeka da dnevno večkrat očisti zobe. — Uporabljajte peneco in preizkušeno ODOLOVO zobno pasto!

Odol

Pašniške in gozdne zadruge

V zvezi z izvajanjem zakona o likvidaciji agrarne reforme iz leta 1931 je bilo v Sloveniji ustanovljeno izredno veliko število zadrug, ki so pričakovale, da bodo ob delitvi veleposelstniške zemlje, ki je prišla pod agrarno reformo, prišle do zemlje oz. gozdov. Tako je bilo skupno v Sloveniji leta 1931 ustanovljenih in vpisanih v zadrugni register ni manj kot 199 pašniških in gozdnih zadrug, katerih nade pa se niso izpolnile in niso prišle do zemlje ter so tako životarne, da nekatere sploh niso začele poslovati.

Sedaj objavlja okrogno kot trgovsko sodišče v Novem mestu, kjer je bilo ustanovljenih največ takih zadrug (90, na področju Ljubljane 50, v Celju 46 in v Mariboru 15), da so izbrisane iz njegovega zadrugnega registra, ker sploh niso nikdar poslovale, naslednje pašniške in gozdne zadruge: Boštanj ob Savi v likv., Brezova reber, Češča vas, Črmošnjice, Dane, Dobernič, Dolenja Straža, Dolenja vas, Dolenje Skopice, Draga pri Višnji gori, Globodol, Gorenja Straža, Handlerji, Koblerji, Kočevska Reka, Kostel, Krka, Livold in Rakitnica. V celoti je bilo izbranih 20 pašniških in gozdnih zadrug z omejeno zavezo.

Gradba silosov v naši državi. V kratkem bo objavljena uredba o gradbi žitnih silosov v naši državi. Za to delo bo ustanovljena posebna delniška družba z glavnico 20 milij. din: od te glavnice prevzame država odn. kmetijsko ministrstvo v smislu pooblastil v finančnem zakonu 60 milij. din, Drž. hip. banka, Pošta hranilnica in Privl. agr. banka prevzame vsaka po 40 milij. din, torej 120 milij. din. Prizad bo vpisal 20 milij., 20 milij. pa je rezervirano za Narodno banko, zadrugne ustanove in druge. S to vsoto bo zgrajena dovolj znatna mreža silosov v naši državi.

Tarifni odbor. V poslopu Industrijske zbornice se sestane 8. t. m. dopolne tarifi odbor, da prouči načrt indeksa tarife za prevoz blaga.

Jugoslovanska združena banka, Belgrad-Zagreb sporoča, da bo počenši z 11. aprilom izplačevala upnikom za stare terjatve 14% po stanju dne 31. decembra 1937. Tu se obračunajo tudi že izplačane akontacije iz druge polovice 1937.

Borza

Denar

Dne 6. aprila.

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt neizpremenjen; v Ljubljani na 238 denar, v Zagrebu in Belgradu na 237.20—238.80.

Avstrijski šiling se je v zasebnem kliringu v Ljubljani malo okrepil na 8.63—8.73, v Belgradu na 8.5940—8.6940, dočim je v Zagrebu ostal neizpremenjen na 8.60—8.70.

Grški boni so beležili v Zagrebu 28.40—29.10, v Belgradu 28.15—28.85.

Nemški čeki so stali neizpremenjeni v Ljubljani in Belgradu na 14.40—14.60, dočim so v Zagrebu popustili na 14.375—14.575, nadalje so v Zagrebu beležili za 14.30—14.50.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 2.202.878 dinarjev, v Belgradu 4.133.000 din. V efektnih izkazuje Belgrad 2.238.000 din prometa pri evrski tendenci.

Ljubljana — tečajji s primom:

Amsterdam 100 hl. gold.	2407.16—2421.76
Berlin 100 mark	1742.53—1756.41
Bruselj 100 belg.	730.94—736.—
Curih 100 frankov	996.45—1003.52
London 1 funt	215.44—217.49
Newyork 100 dolarjev	4313.51—4349.82
Pariz 100 frankov	134.02—135.46
Praga 100 kron	151.54—152.64
Trst 100 lir	228.04—231.13

Curih. Belgrad 10, Pariz 13.43, London 21.6525, Newyork 436.125, Bruselj 73.42, Milan 22.96, Amsterdam 241.45, Berlin 174.95, Dunaj 49, Stockholm 111.575, Oslo 108.80, Kopenhagen 96.65, Praga 15.21, Varšava 82.50, Budimpešta 86.25, Atene 3.95, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.57, Buenos Aires 108.25.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% inv. pos. 99—101, agrarji 61—63, vojna škoda promptna 482—485, begl. obv. 93—94.50, dalm. agrarji 93—94, 8% Bler. pos. 96.50—98, 7% Bler. pos. 91—93, 7% pos. DHB. 99—102, Narodna banka 7200—7300, Trboveljka 200—210. Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 100—101.50 (101), agrarji 61—62.50, vojna škoda promptna 484—485 (485), begl. obv. 94 denar, dalm. agrarji 93.50—94 (93.75), 4% sev. grarji 61 denar, 8% Bler. pos. 96—97, 7% Bler. pos. 91.50—92, 7% pos. DHB 100 denar, 7% stab. pos. 98.50—99. — Delnice: Narodna banka 7250 denar, Priv. agrarna banka 222—225, Trboveljka 190—220, Gutmann 60 denar, Dubrovačka 390—410, Jadranska plova 375—403, Oceania 600 denar.

Belgrad. Državni papirji. 7% inv. pos. 100.75 denar, vojna škoda promptna 484—485 (484.50, 484), za konec maja 483.50—484 (484, 483), za konec junija (454), begl. obv. 94.25—94.50 (94.25), dalm. agrarji 93.25—93.50 (93.25), 4% sev. agrarji 62.50 denar, 8% Bler. pos. 96.75—98, 7% Bler. pos. 91.75—92.50 (92), 7% pos. DHB (101), 7% stab. pos. 99—99.50. — Delnice. Narodna banka 7.300 blago. Priv. agrarna banka 225.50 denar.

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica bč. 78—79 kg 178—184, srem. 77—78 kg 177—179, slav. 77—78 kg 178—180, ban. 78—79 kg 170—179, bč. poljska 78—79 kg 179—182. Vse po 2%. Tend. mirna. Promet srednji. 7. aprila bo borza zaprta.

Cene živine in kmetijskih pridelkov

Cene živine in poljskim pridelkom v Šmarju pri Jelšah dne 2. aprila: Voli I. 5—5.50, II. 4—5, III. 3—4; telice I. 4.50—5, II. 4—4.25, III. 3—3.50; krave I. 3.50—4, II. 3—3.25, III. 2.50; teleta I. 6, II. 4—5; prašiči špeharji 9—11, prsutarji 8—10 din za 1 kg žive teže. — Goveje meso I. 12, II. 10; svinjina 12—14, alana 16, svinjska mast 20; čisti med 20; surove kože goveje 10—16, telečje 14—18, svinjske 6—10 din za 1 kg. — Pšenica 200—230, ječmen 110—140, oves 150—250, koruza 140, fižol 150—200, krompir 100—125, seno 35—75, slama 25, jabolka I. 300, II. 100—200 din za 100 kg. — Navadno mešano vino pri producentih 3.75—4.50, finejšo sortirano vino pri producentih 4.50—6.50 din za 1 liter.

Cene živine in kmetijskim pridelkom na sejnu v Kranju dne 4. aprila: Voli I. 6, II. 5.50, III. 5.50; telice I. 6, II. 5.50, III. 5; krave I. 5.50, II. 4.50, III. 3.50; teleta I. 7.50, II. 6.50; prašiči špeharji 10, prsutarji 7—8.50 za 1 kg žive teže. 7—8 tednov stari pujski 170—210 din za komad. Goveje meso I. prednji del 10, zadnji del 12, II. prednji del 9, zadnji del 12, III. prednji del 8, zadnji del 10; svinjina 14—16, alana suha 20—26, svinjska mast 19; čisti med 22—24; volna neopra 22—26, oprana 32—36; surove kože goveje 11 do 14, telečje 15, svinjske 12 din za 1 kg. — Pšenica 230, ječmen 220, rž 225, oves 220, koruza 150, fižol 250, krompir 100, lučerna 1950, seno 75, slama 50, jabolka I. 600, II. 450, III. 300; pšenična moka 350—400, koruzna moka 250, ržena moka 350, ajdova moka 400, koruzni zdrob 350 din za 100 kg.

Poročilo o trgovskem prometu na sejni v Kranju dne 4. aprila: Na sejem je bilo prigranih 52 volov, 31 krav, 8 telet, 1 junec, 76 svinj in 55 prašičev. Prodanih pa je bilo 84 volov, 15 krav, 8 telet, 1 junec, 16 svinj in 14 prašičev. V inozemstvo ni bilo prodano ničesar.

Sejem v Metliki dne 22. marca: Na sejem je bilo prigranih 512 volov, 109 juncev, 187 krav in 402 prašiča. Prodanih pa je bilo 88 volov, 46 juncev, 37 krav in 28 prašičev. — Cena: voli I. 4.50—5, II. 3.50—4.25, delovni voli 4—5, junci 2.75—4.25, krave I. 4—5, II. 2.75—3.50 din za 1 kg žive teže. Mladi prašiči 100 280 din za komad.

Don Boscova proslava v Mariboru

V nedeljo, dne 3. aprila, so ob 5 popoldne v veliki Unionski dvorani v Mariboru priredili salezijanski gojenci z Rakovnika v Ljubljani nad vse pričakovano uspešno proslavo 50 letnice sv. Janeza Boska. Prireditelj je bila učinkovita ter veličasten zaključek štiridnevni verskih slovesnosti, ki so bile v stolnici in so imele svoj cerkveni sklep v nedeljo ob 10 popoldne s slovesno sveto mašo, pri kateri je o krščanski vzgoji pridigoval prevzvišeni škof g. dr. Ivan Jožef Tomazič.

Popoldanska prireditev v Uniju je pri vsej svoji široki znameniti imela presenetljivo intimen in iskren značaj. Jedro vsega je bila predstava »Z don Boskom soncu naproti«, ki so ji bili med obmore vpleteni mladinski priročniki a petjem ljubljanskih Kitajčkov. Vsi sodelujoči gojenci so nastopali v kitajskih nošah in so pokazali toliko nepriljene in vseskozi doživete dramatične živčnosti v igri, v petju pa, ki je vrelo iz čistih mladih src, toliko dovršenosti in iskrenosti ter v vsem svojem nastopu toliko otroške ljubkosti, da so vsi dvorano na mah navdušili. Njihova vedra radost je res pokazala, da so v svoji notranjosti prežeti z don Boskovim veseljem, njegovo toploto in svetlobo.

Kljub lepemu nedeljskemu popoldnevju in navzlic veliki javni tomboli je bila velika Unionska dvorana popolnoma razprodana. Svoje zanimanje in priznanje za velikušno in dragoceno misijonsko delo salezijanske požrtvovalnosti so Mariborčan pokazali z nad vse številno udeležbo. Prireditelj je počel pri prevz. gospod škof, v prvih vrstah pa smo videli najodličnejše predstavnike cerkvenih in svetnih oblasti, številno duhovščino in nič manj obilno zastopano našo katoliško inteligenco iz vseh stanov. Bb.

Katastrofa 8 brodolomcev rešenih, na morju: 2 reševalca utonila

Iz Osla na Norveškem poročajo 5. t. m.:

V hudem viharju, ki je na zahodni norveški obali divjal od sobote naprej, je pri Moldi vrglo na skalo norveški parnik »Rektac«. Pečino, ki se je parnik nanjo nasadil, je venomer zalivalo razburkano valovje, ki je večkrat pokrilo tudi krov ladje. Na pomoč je hitela reševalna ladja. Reševalno moštvo je večkrat poskušalo priti do ogroženega parnika. Pri teh poskusih je reševalno moštvo opazilo, da teka po krovu »Rekte« mož, ki vihti zastavo.

Reševalno moštvo je to takoj sporočilo na suho, nakar so od vseh strani začeli vreti manjši reševalni čolni, ki so ribiči v njih hoteli rešiti ponesrečenca, čeprav so bili pri reševanju sami v smrtni nevarnosti. Mislili pa so, da je na ponesrečeni ladji samo en mož in da je druga posadka ladjo že poprej zapustila ali pa se je že vsa potopila. Zlasti pa jih je v tem mnenju potrjevala okolnost, ker nikjer na ladji niso opazili kake druge žive duše, razen tistega edinega moža.

Medtem se je znočilo, ne da bi bilo mogoče v silnem viharju priti do nesrečnega parnika. Ponoči pa je razdivljano valovje od ladje odtrgalo ves sprednji del. Ko so drugo jutro reševalci videli, kaj se je zgodilo, so obenem šele takrat zapazili, da se ostankov ladje oklepa 11 mož. Ker z večjo ladjo nikakor niso mogli do »Rekte«, so poslali tjakaj več manjših čolnov, da bi ti vrgli na ladjo reševalne vrvi, po katerih bi potem ponesrečence rešili. Vendar se je tudi ta poskus ponesrečil. In reševalci so morali gledati, da je medtem morskmo valovje odneslo tudi zadnji del ladje. Ponesrečeni mornarji so morali poskakati v morje in se rešiti s plavanjem.

V tistem hipu so reševalci morali zastaviti svoje življenje, če so hoteli nesrečence rešiti. Bodisi reševalna ladja, bodisi ribiški čolni so se zagnali v valovi proti pečini, okoli katere se je penilo valovje, ki so se v njem za življenje

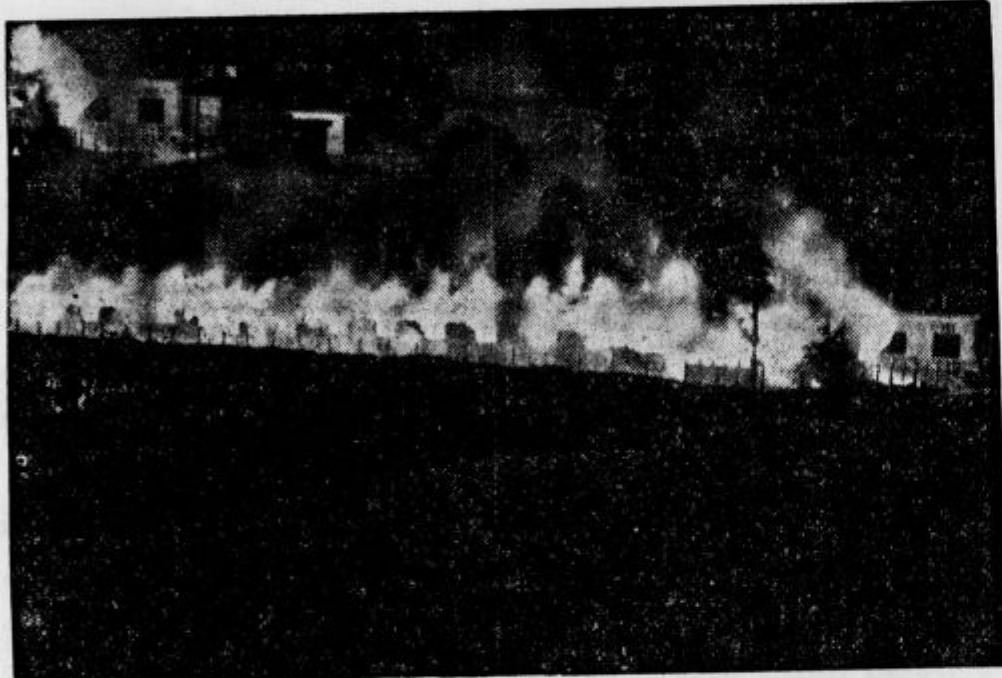
borili brodolomci. Reševalcem se je nazadnje po velikem trpljenju posrečilo rešiti osem nesrečencev, ki pa so bili že tako onemogli, da sta dva pozneje umrla. Med reševanjem pa se je prevrnil v valovih eden izmed ribiških čolnov, v katerem je bilo osem ribičev. Šest izmed njih so tovariši rešili, dva sta pa utonila.

Med onimi tremi mornarji z razbite ladje »Rektac«, ki so utonili, je bil tudi kapitan ladje. Ko je kapitan videl, da se bliža konec, je velel svojemu moštvu, naj si obleče reševalne pasove, v kolikor jih že ni odneslo morje. Vseh deset mornarjev je dobilo svoje pasove, le za kapitana ga je zmanjkalo. Ker kapitan ni imel reševalnega in plavalnega pasu, je utonil. Mož bi se bil moral še mogel rešiti s plavanjem. Ker pa je imel poškodovano roko, ni mogel plavati. Da se je vključ temu odrekel svojemu pasu, da ga je dobil njegov mornar, pomeni skrajno požrtvovalnost, kakršna je med pomorščaki večkrat doma.

Še ena nesreča na morju

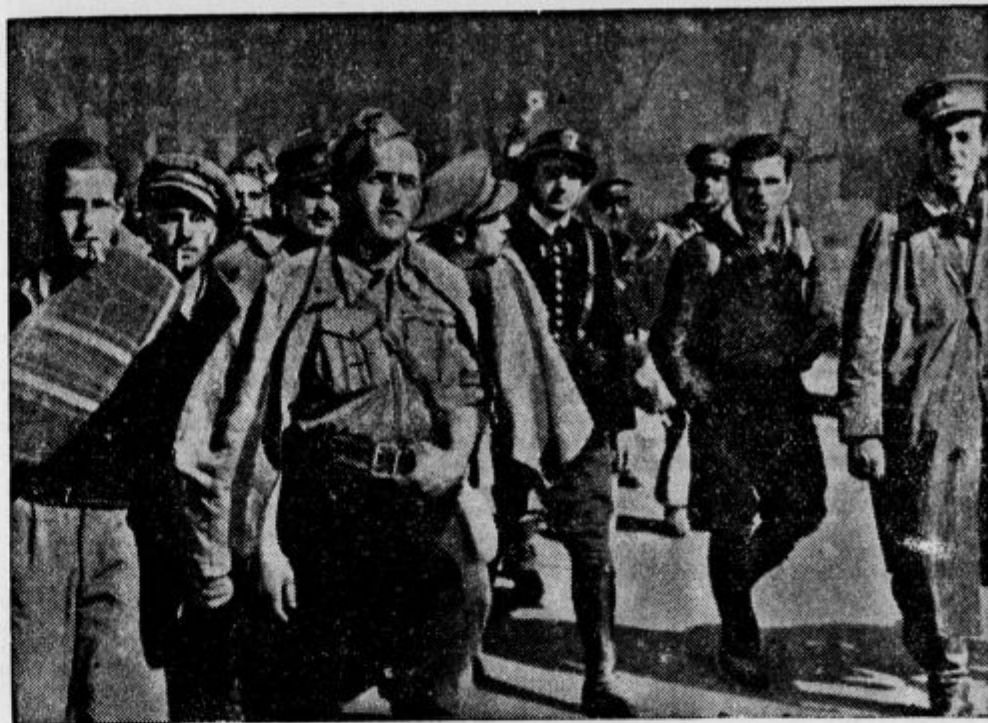
V noči od nedelje na ponedeljek je angleški parnik »Pegaway« vozil ob holandski obali. Zaradi viharja je bil tako poškodovan, da je dobil luknjo v trup, skozi katero je začela vdirati voda. Mornarji so sicer skušali rešiti, kar se je rešiti dalo, vendar vode niso mogli ustaviti, tako da se je parnik začel počasi pogrezati. Brezlično je začel klicati na pomoč. Takoj so začele hiteti na kraj nesreče razne ladje. Najbližji je bil nemški parnik, ki je prihitel še pravočasno ter rešil vseh 17 mož posadke. V ponedeljek ob osmih zjutraj so bili vsi angleški mornarji rešeni. Reševanje pa je bilo zaradi viharja in velikih valov silno težavno.

Wöllersdorf v plamenih

Dne 2. aprila so narodni socialisti v Avstriji zažgali nekdanje avstrijsko koncentracijsko taborišče v Wöllersdorfu, kjer so bili več let priprti nasprotniki prejšnjega avstrijskega režima. Zažgali pa so to taborišče na silo slovesen način. Sredi taborišča so napravili govorniški oder, ki je najprej nanj stopil deželni vodja stranke major Klausner, spominjajoč se 45.000 Nemcev, ki so v tem taborišču trpeli za svojo misel. Dejal je, da se bo ta kraj poslej imenoval »Wöllersdorf-Truthdorf«.

Nato je spregovoril Gauleiter Burekel, ki se je spominjal žrtve za osvoboditev Nemcev, nakar je dal znamenje za ogenj. Sredi njegovega govora se je vnelo veliko taborišče, ki je na vseh koncih in krajih naenkrat začelo goriti. Medtem je Gauleiter nadaljeval svoj govor in razglasil, da bo na tem kraju urejen lep park, sredi katerega bo stal spomenik vsem tistim, ki so tukaj trpeli za nemško stvar.

Begunci iz Španije prehajajo čez francosko mejo.

Katoliška univerza v Milanu

Dne 3. aprila t. l. so imeli v vseh cerkvah Italije tako imenovano Giorno Universitaria, darovanje za univerzo prešov. Srca v Milanu; to darovanje, ki ga je odredil papež, imajo v Italiji vsako leto. V vseh cerkvah molijo tega dne za edino katoliško univerzo Italije in imajo v cerkvah darovanje, zbiranje prispevkov za to univerzo, ki jo vzdržujejo le s prostovoljnimi prispevki.

Univerzita cattolica del S. Cuore je kanonično ustanovil papež Benedikt XV. o božiču l. 1920. Čez leto nato, 7. decembra 1921, je tedanji milanski nadškof, kardinal Achille Ratti, sedanji papež Pij XI., slovesno otvoril novo univerzo, ki je 2. okt. 1924. dobila tudi državno pravico javnosti in je bila tako zenačena z drugimi italijanskimi univerzami.

Prvo poslopje za mlado univerzo, v Via S. Agnese v Milanu, je bilo kmalu preteeno, in l. 1932. se je univerza preselila v prostorni cistercijski samostan na Piazza S. Ambrogio. Pri slovesni otvoritvi, ki jo je vodil v imenu sv. očeta kardinal Bisleti, so bili prisotni še trije drugi kardinali in štirideset škofov.

Največ si je za ustanovitev te univerze prizadeval bivši brezverec, zdravnik, ki je zdaj frančiškanski pater, Agostino Gemelli, in je zdaj hkrati tudi rektor te univerze. Poučuje pa na univerzi več ko sto profesorjev, a slušateljev je že 3200. Univerza ima tele fakultete in institute: filozofijo, pravo, državnoznanstvo, seminar za učitelje in šolo za statistiko. Univerzitetna knjižnica vsebuje več ko 200.000 knjig.

Milanska univerza prešov. Srca Jezusovega si je postavila tole za smoter in nalogo: da sodeluje za povratek h Kristusu v moderni družbi, v poklicnem

življenju, v umetnosti, znanosti in vsakdanjem življenju. Novost te moderne univerze je ta, da je resno znanstveno delo spojeno z iskrenim gojenjem verskega življenja. Tako je dan na dan v univerzitetni cerkvi izpostavljeno prešov. Rešnje Telo in od devetih dopoldne do polnoči je tu redno molitveno čestčenje.

Papež Pij XI. še posebno očetovsko skrbi za to milansko univerzo, ki ji pravi, da je punčica njegovega očesa. Nekemu institutu te univerze je podaril krasno posestvo v Castelnovo Fogliano. Nedavno ji je poklonil še vilo del S. Cuore na Monte Mario v Rimu. Tu naj bi nastal institut kot začetek medicinske fakultete.

Univerza prešov. Srca nima nobene ustanovne glavnice. Vsi stroški, ki so seveda veliki, za vzdrževanje tega najvažnejšega učilišča italijanskih katoličanov, se krijejo z vsakoletno, po papežu odredeno univerzitetno dnevnicno (darovanjem po cerkvah), ki daje vsako leto tri milijone lir. Dalje tečejo prispevki iz daril zasebnikov in katoliških organizacij, kakor tudi od prijateljev katoliške univerze (Amici dell'Università Cattolica), ki s prispevki po 50 centesimov naberejo vsako leto 50.000 lir za to univerzo.

Katoliške univerze so izvirni luči in moči za vse katoliško življenje. Bolj kot kdaj prej je njih obatoj katoliško-mednarodna zadeva. Sleherni katoličan mora in mora pomagati — z molitvijo in s prispevki.

Po vsem svetu se katoličani zanimajo za to katoliško univerzo in visoke osebnosti so se ponudile, da zbirajo zanje denar in ga ji pošiljajo.

Strel iz škaflice

Pretekli petek popoldne se je v Pragi zgodil čuden poskus roparskega umora. K urarju Teytzu Rudolfu je prišel že pred tremi dnevi možak, ki je hotel kupiti žensko uro. Ker pa se je mož urarju zdel sumljiv, je urar dejal, da nima nikakih ženskih ur, razen tistih treh, ki so v izlozbi. Mož je nato potegnil iz žepa pokvarjeno žensko uro in prosil urarja, naj mu to popravi.

V petek ob eni popoldne je mož spet prišel v trgovino, kjer pa je bila sama urarjeva žena, medtem ko je njen mož spal na divanu za špansko steno v kotu trgovine. Možak je vprašal ženo, ali bi lahko govoril z njenim možem. Ker ona moža ni hotela klicati, je kratko odgovorila, da ne, nakar je mož pristopil, ji izročil aktovko in majhen zavojček, češ naj to dvoje shrani. V tistem hipu pa, ko je ženska prišla zavojček, je možno počilo in ženska je bila zadeta v trebuh. V tistem hipu je neznan možak hotel začeti krasti v trgovini.

Od strela pa se je prebudil urar, ki je spal zraven, in se zakadil v neznanega možaka. Strel so slišali tudi nekateri, ki so šli mimo urarne. Noter so planili še trije možje in pomagali urarju krotiti nevarnega napadalca. Sele ko je prišel na pomoč stražnik, so ga ukrotili. Medtem se je zbralo tam na stotine ljudi, ki so hoteli zločinca linčati. Sele pomnožena policijska četa je mogla prijetega zločinca varno pripeljati v zapore.

Izkazalo se je, da se napadalec piše Stanislav Janeček, ki je bil poprej orožnik na Slovaškem, ki pa je bil odpuščen in je sedaj brez zasluzka. Ima pa ženo in otroke. Zaradi nečednih stvari je imel že večkrat s policijo opraviti. Mož je naredil, da bi se dokopal do denarja, mal zavojček, v katerem je bil skrit samokres. Ko je zavojček izročil ženski, je nevidno sprožil skriti samokres, nakar je bila urarjeva žena nevarno zadeta. Pri njem so našli še 18 ostrih nabojev.

Nova italijanska vojaška puška

Doslej je italijanska armada uporabljala puško modela »91«. Sedaj pa hočejo to staro puško zamenjati z novim modelom, ki ga imenujejo »fucile cortce«, kratka puška. Med staro in novo bo največja razlika v dolžini. Dosedanja je bila dolga 1,59 m, medtem ko bo nova dolga le 1,20 m. Toraj bo nova precej krajša. Razlika v kalibru pa ne bo velika. Stara je imela kaliber 6,5 mm, medtem ko bo nova imela 7,35 mm. Pač pa bodo patrone nove puške znatno lažje. Stare patrone so bile težke 22,6 gramov, nove pa bodo imele le 11,75 gramov. Predorna sila nove krogle bo še vedno dovolj velika, da bo onespobila za boj vsakega vojaka, ki bi ga zadela na 600 metrov daleč. Mesto dosedanjega bajoneta, ki je imel enostransko rezilo kakor sablja ter je bil tudi daljši, bodo dobili italijanski vojaki krajši bajonet z rezilom na obeh straneh, da bo kakor bodalo.

Italijansko časopisje piše o novi in stari puški. Pravijo, da bo nova puška imela vse prednosti stare, da pa bo vrh tega še lažja in priročajša. Tudi zadevala bo boljše, kakor je stara. Stara puška je bila imenitno orožje, vendar je izvirala še iz časa, ko je pehota samo s puškami lahko streljala. Dandanes pa pešec strelja s puško le, kadar more dobro meriti, kar se dogaja le od blizu. Tukaj pa mora streljanje biti uspešno. Puška »91« pa je preveč trošila in zaradi tega

Tale mož je tisti skrivnostni Ricket, ki je povsod tam, kjer smrdi od petroleju. Ker v Mehiki sedaj petrolej močno smrdi, se je pri mehiškem predsedniku že prikazal ta Ricket, ki mešetari za mehiški petrolej.

Matura v Avstriji bo letos lahka

Uradni dunajski korespondenčni urad poroča: Oziraje se na velike svetovnoizgodovinske dogodke zadnjega časa, ki so na vso moč vplivali tudi na redni šolski pouk, je avstrijski naučni minister zaradi zrelostnih izpitov na srednjih šolah takole ukrenil. Ministrovo odločbo navajamo v glavnih obrih. Zrelostni izpit bo v glavnem pismen in bo ustna skušnja odpadla. Tisti abiturient pa, ki je v enem ali kvečjemu v dveh predmetih pisal nezadostno zrelostno nalogo, bo moral v tistih dveh predmetih delati še ustni izpit. Kdor pa je pisal nezadostno iz treh ali štirih predmetov, ta bo moral ponavljati. Pri ustnih skušnjah pa morajo spraševalci gledati predvsem na dijakovo značajnost in splošno zrelost ter naj jih kake luknje v znanju ne motijo. Glavno je, da je dijak dovolj zrelega značaja za visokošolski študij. Tisti dijaki pa, ki so pred 11. marcem leta 1938 bili člani kake narodnosocialistične organizacije, ali ki so pozneje delali v okviru stranke, ali pa taki, ki so zaradi narodnosocialističnega delovanja v šoli slabo napredovali, in ki prinesejo potrdilo od svojega organizacijskega vodstva, ne bodo delali pismene naloge iz enega predmeta, ki si ga bodo sami izbrali.

ni dobro zadevala. Nova pa ne troši, zaradi česar je izvrstna. Vendar pa stara puška zasluži, da jo Italijani imenujejo »glorioso 91«, saj je izvojevala več znamenitih vojsk v kolonijah pred svetovno vojno, dalje se je obnesla v svetovni vojni in tudi pred kratkim v Abesiniji. Zato italijanska armada mnogo upa od nove puške, staro pa bo ohranila v častnem spominu.

št. 96.

Jud in kristjan

Ko je Jud s svojim spremstvom prišel v hišo svojih prijateljev v Ashbyju, je Rebeka stregla bolnemu vitez. Rebeka je, kakor marsekarska ženska tedanjega časa, dobro poznala zdravilstvo. Obvezala je njegove rane ter mu podala nekake pijače, po kateri je viteza objel krepilni eparec.

Ko se je vitez prebudil, je ves začuden ogledoval, kje je. Soba, ki je v njej ležal, je bila opremljena z vsem jutrovskim razkošjem. Še bolj pa se je začudil, ko je v sobo stopila mlada, čudno in tuje oblečena ženska.

Plemenita deklica... je Ivanhoe hotel spregovoriti. Rebeka pa je položila prst na usta, češ naj molči.

»Ta pridevek mi ne pritiče,« je istočasno rekla. »Bolje bo, če takoj vse izveste. Jaz sem hči Jude Izaka iz Yorka.« Ivanhoe, ki je dolje Rebeko gledal z občudujočimi očmi, se je na mah zresnil in ohladil, dasi

je ostal še vljuden. Rebeka je to naglo spremembo takoj opazila in ni mogla zakriti svojega razočaranja, čeprav je bila vajena premagovati se. »Do kdaj me lahko ozdraviš?« je vitez kratko pobaral. »V osemih dneh boste zopet lahko vihteli svoj meč in sulico.« »Če boš izpolnila, kar obljubljaš, te nagradim polnim žletem zlatnikov.« »Obdržite svoje zlato, vitez, in skušajte v prihodnje verjeti, da Jud krestjanu lahko stori uslugo, ne da bi mišlil na posvetni dobiček.«

Kranci

Prosvetnim društvom! Prosvetna zveza bo letos ob svoji 40 letnici priredila posebno razstavo, ki naj pokaže vso rast slovenskega katoliškega društvenega življenja. V postev pridejo zastave, kroji, vaški časopisi, fotografije domov in večjih ter značilnejših prireditelj. Skice (diagrami) naj pa to delo pokažejo v številkah. Ker upamo, da se po posebnih vabilih PZ že vse zbrali in ure-dili, prosimo, da nepreklicno do ponedeljka 11. aprila izročite material v kranjskem Tiskovnem društvu proti potrdilu, mi bomo pa vse skupaj po-slali v Ljubljano. Potrudite se čez teden, da ne bomo zastali za lepo in bogato našo lansko raz-stavo. — Dekanjski prosvetni odbor.

Na zadnjem prosvetnem večeru v letošnji se-zoni, ki bo drevi ob 8 v Ljudskem domu, bo pre-daval g. Vinko Zor o svetovni razstavi v Parizu.

Novo mesto

Drevi bo repiza igre »Pod gorsko palico« v Prosvetnem domu. Igra je zelo zanimiva zlasti še za Novomeščane, ker se godi v novomeški okolici na plemiškem gradu Soteska in v bližnjih vinskih go-ricah. V igri so nazorno prikazani običaji dolenskih vinogradnikov za časa graščakove nadvlade in za časa vinogradskih zborov in sodb. Čisti dobiček igre je namenjen za dolensko sirotišnico. Zato upamo, da bo obisk polnoštevilčen. Cene so običajne, vstop-nice pa dobite že v predprodaji v trgovini g. Kle-menčičeve na trgu Kralja Petra II.

Trbovlje

Uradni dnevi okrajnega načelstva bodo en-krat na mesec v Trbovljah na občini in sicer: 6. aprila, 4. maja, 1. junija, 6. julija, 3. avgusta, 7. septembra, 5. oktobra, 2. novembra in 7. de-cembra, to je vedno prvo sredo v mesecu do-poldne, v Hrastniku po tretjo sredo v mesecu.

Čudni napisi. Pri rudniku imajo na stekle-nicah olja za brusne kamne napisano firmo v angleškem jeziku, ki ima naveden sedež pod-jetja: »Svati Margur, Marburg, Avstrija«. Kaj bi bilo, če bi si kdo pri naših sosedih dovolil tako »pomoto«?

Uradne ure na občini so od 1. aprila dalje od 7—12 in od 3—5 popoldne. Ob sobotah po-poldne se ne uraduje.

Metlika

Umrli je posestnik A. Klemenčič iz Lokvice. V soboto 26. marca je še delal zdrav in vesel, zve-der ga je pa zadela kap. Pred letom dni mu je umrla hči tudi nenadoma. Bil je zgleden krščan-ski mož. Naj mu bo Bog milostljiv sodnik. Še ni minil teden dni, pa je zopet smrt nagle zamah-nila s svojo koso in pokosila tudi ženo, polno dela in skrbi za svoje otroke, g. M. Moravec iz Sorž-kov pri Metliki, stara 45 let je zapustila žalostne-ga moža in več otrok, od katerih so trije v Ar-gentini. Naj ji bo lahka zemljica!

Občni zbori se vrstijo. Zadnje dni je bil občni zbor Protituberkulozne lige, ki ima že precej članov v naši okolici, vendar bi bilo želeli, da pristopijo še drugi. Vsa četa in priznanje gre g. dr. Omahnu, banovinskemu zdravniku, ki se tru-di, da bi dosegel čim večji uspeh na tem polju.

Za predsednika je bil izvoljen g. kaplan p. Nor-bert, za tajnika pa dr. Omahen. Z ustanovitvijo Zdravstvenega doma v Metliki je tudi liga dobila svoje prostore. Še letos bo dobila dispanzer. Liga namerava organizirati v začetku maja protituber-kulozni teden, na kar že zdaj opozarjamo in pro-simo, da vsi po svojih močeh pomagata pri tako važnem delu. — Na praznik 25. marca je imelo Kmetijsko društvo svoj 4. redni občni zbor; v ne-deljo 3. aprila pa Ljudska posojilnica, katere zdaj zopet dobro deluje, čeprav so ji nekateri prero-kovali konec.

Lastniki konj, ki so bili poškodovani na ma-nevrih, so dobili odškodnino, za kar bodi izrečena zahvala g. ministru dr. Kreku in poslancu dr. Kocetu, ki sta posredovala.

20% popusta

na vse pralno blago za damske in otroške obleke predpasnike, za moško in damsko perilo itd. nudi

F. I. GORIČAR, Ljubljana

Sv. Petra cesta 29 in 30

Sport

Cross-country prvenstvo Jugoslavije za moštv in poedince

V nedeljo, 10. aprila, na Stadionu ob 10.30

Borba za letošnje cross-country državno prvenstvo za poedince in moštva, nad katerim sta blagovolila sprejeti pokroviteljstvo ban dravske banovine g. dr. Natlačen in župan Ljubljane g. dr. Adlešič, stopa v odločilno fazo za prehodna pokala bivšega bana drav. banovine g. dr. Maru-šiča, ki pripade zmagovalnemu moštvi, in bivšega župana Ljubljane g. dr. Puca, ki pripa-de zmagovalcu poedince. Prvo darilo si je ASK Primorje priložil štirikrat, oziroma v dveh etapah dvakrat zaporedoma. Borba za po-kal zmagovalcu poedince bo v znamenju borbe med najboljšima jugoslovanskima dolgooproga-šema Krevsom (ASK Primorje) in Bručanom (SK Ilirija), od katerih ima prvi veliko večje šanse, da si pokal priloži definitivno. V borbo za ostala mesta bodo posegli poleg Ljubljanske Ilirije še mariborska moštva S KZeleznica in SSK Ma-ratona ter zagrebški Haška, med poedinci pa bomo imeli priliko videti atlete ostalih zagreb-ških klubov in varaždinske Slavije ter klubov iz dravske banovine, predvsem iz Čelje, Kranja, Novega mesta, Jesenice, Litije itd. Brez dvoma bo vse športno občinstvo, ki je pred dvema letoma prisostovalo v vsakem oziru prvoraz-rednemu državnemu prvenstvu v cross-coun-tryju na Rakovniku, na katerem je moglo zasle-dovati krasno borbo kakor med poedinci mo-štvami tako med poedinci, polnoštevilno prihitelo

Ljutomer

Velik ogenj je nastal v nedeljo popoldne ob dveh na Spodnjem Krapju pri Novaku. Zgorela je streha na gospodarskem poslopju in stanovanjski hiši. Oboje je bilo postavljeno v ključ. Vročina je bila tako silna, da je zgorela celo električna soha in so žice faleke elektrarne popadale na tla. Mo-čan južni veter je ogenj pospeševal in nosil cele goreče kose s strehe visoko po zraku. Takojšnja pomoč gasilcev je obranila sosedo pred ognjem.

Neljuba pomoč. Okrajni cestni odbor je dal napraviti nove table za križpotja na cestah. Na tablah napisana kilometrina pa ne ustreza res-nični. Razlike niso velike, vendar bi bilo dobro, če bi jih popravili. Ta neljuba pomoč dela pre-glavice predvsem avtomobilistom, ki vozijo po-nike.

Nov pokle. Podgana pižmovka se je precej razmnožila ob Muri in Murici. Nekateri so se specializirali za lov te podgane. Pravi jo, da se ob-ne. Imajo posebne žigane mreže. Žival doma slečejo in kožo nepoškodovano prodajo, ko je suha. Rep pa namakajo v spiritu, nato gre tudi v prodajo. Za kožo in rep lepe živali dobijo po dva do tri kovače.

Občni zbor jugoslovanske kolesarske zveze v Zagrebu

Zagreb, 3. aprila 1938.

Danes je bil tukaj občni zbor jugoslovanske kole-sarske zveze. Zanj je vladalo v vseh krogih ljubiteljev tega športa veliko zanimanje. Še bolj je to zanimanje dvignilo dejstvo, da je bil občni zbor, ki je bil prvotno sklican za 10. marca, nepričakovano odložen brez na-tančnejšega pojasnila. Zdi se, da je bil varok v tem, ker sta belgrajska in ljubljanska podzveza poslali v začetku marca predloge za občni zbor, v katerih za-htevata spremembo pravil z ozirom na sedež zveze, ki naj bi bil ne samo v Zagrebu, ampak, če to odloči dvostranska večina, tudi lahko v Ljubljani, Mariboru in Beogradu. Ker pa so bili zagrebški klubi številno preobli, da bi se mogli upreti zahtevam številnih klubov ljubljanske, mariborske in belgrajske podzveze, so občni zbor odložili, da si naberejo dovoljno števil-nih članov, ki bi jih podprli. To so pa držali v po-polni tajnosti, tako, da niti zagrebški odbor, ki je v zvezi zastopal vse slovenske klube, za to ni mogel zvedeti.

Samemu obnemu zboru je prisostovalo rekordno število delegatov, ki so zastopali 64 klubov. Od sloven-skih klubov so bili prisotni: Sava, Ljubljanka, Zorja, Zalog, Edinost in Hermes iz Ljubljane, SK Vrhnika, Dolenec iz Novega mesta, Zorja (Jesenice), Maraton, Zelenica, Pošta, Perun in Edelweiss iz Maribora, SK Konjice, Mladina in Peca iz Slovenjgradca in SK Celje.

Občni zbor je otvoril predsednik Rosenberg Hinko a pozdravom vseh navzočih slovenskih klubov, ob-lažil in dnevnega časopisa. Predlagal je pozdravne brzojavke ministru dr. Miletiču in predsedniku J. O. O. dr. Hadžiju, ki so bile sprejete.

Verifikacijski odbor je odobril polnomoči vsem 64 klubom in pa se 17 častnih polnomoči odborikom podzvez in zvez, kakor to določajo pravila. Ker se mora po pravilih sprejeti vsak nov član zveze na seji in od verifikacijskega števila klubov iz hrvaških krajev na nobeni seji ni bilo sprejetih, so vsi isti zas-topniki slovenskih in belgrajskih klubov ogovorili proti temu načinu uveljavljanja umetne večine. Ras-vila se je občirna in ostra debata, ki pa ni prinesla pravičnega konca ter so ostale polnomoči vseh pri-sotnih veljavne. S tem pa je bila že odločena usoda obnega zbora, ki ni mogla privedi do dobrega konca.

Sledilo je čitanje zapisnika zadnjega obnega zbora. Ker je v njem manjkali soglasni sklep, po kate-rem mora priti na dnevni red današnjega obnega zbora tudi točka spremembe pravil § 1, ki govori o sedežu zveze. Zaradi zahtev slovenskih delegatov, da se ta točka naknadno vnese v dnevni red, so se Zagreb-čani uprli in sledilo je glasovanje, kjer se je pokazala velika umetno pripravljena večina hrvaških klubov. Predlog Slovencev je propadel s 30 proti 41 glasovom. V imenu slovenskih in belgrajskih klubov izjavi nato g. Ames, da bodo zahtevali spoštovanje zaključkov zadnjega obnega zbora pri državnih oblastih.

Sledila so poročila odborikov. Tajnik poročila o delovanju zveze v preteklem poslovnem letu. Raz-jašnjuje potrebne ukrepe zveze, da se je v tem športu zopet uvedel red, ki ga je posebno v slovenskem delu uničila prejšnja uprava. Poročilo, da je moral popol-noma znova urediti administrativno delo, ki pri pre-vezu od predhodnika ni zadostovalo niti na kak mal-hon klub. Omenja tudi vse korake pri razornem mi-nistrstvu in delni nespah istih. Upravni odbor je za-stopil tudi proti delovanju Zveze slovenskih kolesar-jev v Ljutomeru, čez da ji kokurira, pa ga je mi-nistrstvo zavrnilo, da je ta zveza nastanovljena na pod-lagi zakonskih predpisov in se ne more razpustiti.

Blagajnik poročila o težkem položaju zvezne bla-gajne pred podeljenjem podporo s strani ministrstva.

Tehnični referent poročila o izvedenih tehnikah za državno prvenstvo in o splošnem napredku kolesarstva pri nas. Kritizira nekatere zadeve o priliki državnega prvenstva seniorjev na progi Zagreb-Ljubljana. Raz-laga, kako mu je bilo namerano preprečeno nadzi-ranje te dirke in odklanja vsako odgovornost za nepra-vilnosti, ki so se na tej dirki vršile v škodo sloven-skih dirkačev.

Zvezni delegat poročila o svojih opazovanjih tekom poslovnega doba. Graja napadno politiko Zveze športnih zvez, ki se ni nikoli približala, da bi bilo športno mi-nistrstvo pravilno obveščeno o potrebah športnih zvez, temveč se je spuščala v nepotrebne spore z uradniki ministrstva. Pri tem je posebno veliko trpel ravno ko-le-sarski šport. Omenja slabo vzgojen čim športne mo-rale pri večini boljših vozačev in zahteva, da se že vendar nkrat odstranijo vsi škodljivi elementi, ki so pri tehnikah pomagali z nedovoljenimi sredstvi svojim tekmovalcem na škodo pravih športnih tekmovalcev.

Vsa poročila so bila skoraj soglasno sprejeta. Na predlog dr. Milejevića iz Beograda se tajniku Ferarju v priznanje njegovega prečiščena in nepoštenega dela podeli častna diploma. — Revizorji so poročali, da je blagajniški poslovanje pregledano in je v redu, kakor je bila celotnemu odboru podeljena razrešnica.

Sledilo so volitve novega odbora. Kandidacijski odbor, sestavljen iz predsednikov podzvez, se ni mogel zrediti samo v dveh odborikih mestih. Zastopniki slovenskih in belgrajskih klubov so namreč enoglasno zahtevali, da ostaneta na mestih tehničnega referenta in zveznega delegata dosedajni osebi. Ker pa so hr-vaški zastopniki, ki so z umetno večino zahtevali v tej točki glasovanje, vztrajali na svoji zahtevi, da se ti dve osebi umakneta drugimi, ki so bili že v upra-vnem odboru, ki je štiri leta uničevala slovenski kole-sarski šport, najbrž iz strahu zaradi kontrole Sloven-

PRESENETLJIVA NOVA IZNAJDBA PUDRA!

Način „vetrenja na zraku“ napravi puder desetkrat finejši.

Lepota, ki je VIDETI PRIRODNA in ne „umetna“

Puder za lice, napravljen po senzacional-nem novem načinu. Puder je tako lahek, da plava po zraku. Tak je nov na zraku pre-vetreni puder Tokalon. Puder je neviden na licu. Ne daje videza olepšavanja ali izumet-njenja, temveč videz naravne lepote. V njem ni zrnatih grudic, ki bi zamašile znojnice ter povzročile nastanek zjedalcev in peg. In tako fin je »na zraku prevetreni« puder Tokalon, da se obdrži na koži 8 ur. Konec je blestenja nosa in mastne kože. Neprestano pudranje ni več potrebno. Niti dež, veter ali potenje ne more pokvariti sveže polti, ki jo daje ta puder. Vzemite še danes »na zraku prevetreni« puder Tokalon, da dobite Vašo lepoto nov čar. Ako niste naravnost navdu-šeni, se Vam denar vrne.

eam naklonjenih dosedanjih odborikov, so slovenski in belgrajski zastopniki demonstrativno zapustili občni zbor. Sledilo so volitve, kjer je z 41 glasovi brez na-sprotneka zmagala hrvaška lista: predsednik Hinko Rosenberg, podpredsednik: Jurčič (Zagreb), dr. Milo-jević (Belgrad) in dr. Petrović (Karlovac); tajnika: Ferarji in Bradlji; blagajnik: Vlašić; tehnični refe-rent: Banek in Faja (Celje); zvezni delegat: Antonij; odboriki: Ames, Stolić, Glavić, Gjurjić, Mihanović, in Bratina, Pleško in Križnik (vsi trije Ljubljana); nadzorni odbor: Matijević (Zagreb), Steinbüchler in inš. Lah (Maribor).

Po volitvah je postal v imenu odšlih slovenskih in belgrajskih zastopnikov sledečo izjavo na zapisnik g. Steinbüchler (Maribor):

»Delegati slovenskih in belgrajskih klubov in pod-zvez zapuščajo občni zbor, ker se Slovencev ni ugodilo v njihovi najskromnejši zahtevi, da ostaneta na mestu zveznega delegata g. Šof Ludvik. — Sam sem videl pri reviziji knjig, da se je samo v zagrebško podzvezo vpisalo 1100 (1938) že 9 novih klubov in domnevam, da je bil občni zbor odložen za tri tedne zato, da se ustvari umetna večina hrvaških klubov. Ugotavljam, da raz-glašan to šele sedaj, ker je to potrebno ugotoviti. Slo-venski kolesarski šport se bo pritožil zaradi tega na državno oblast, ako se mu bo zdelo potrebno. Gornja moja trditev je razvidna iz seznama, ki ga ima v ro-kah tajnik Ferarji. Za klube, ki pa se se umetno na-pravili v karloviški podzvezi, bom skušal te še na-knadno ugotoviti.«

Sledilo so slišajneti, kjer so se čitali predlogi ljubljanske in belgrajske podzveze, ki zahtevata spre-membo pravil § 1, ki bi se imel na novo glasiti: Naslov zveze je Kolesarska zveza Kraljevine Jugoslavije, se-dež ji je v Zagrebu, Ljubljani, Mariboru ali Beogradu. Ta predlog pa je bil svedea od pristojnih samih hrva-ških delegatov odklonjen. Ker ni bilo možno več no-beno delo zaradi odsotnosti najvažnejših kolesarskih činiteljev, je moral novi predsednik Rosenberg občni zbor zaključiti.

Kupujte srečke državne razredne loterije v glavni kolekturi

„VRELEC SREČE“

Alojzij Planinšek

Ljubljana, Beethovnova 14 Tel. 35-10

Žrebanje 13. in 14. aprila

Radio

Programi Radio Ljubljana

Cetrtek, 7. aprila: 12. Koncert na wurliških orglah (plošče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.30 Opol-danski koncert slovenske glasbe (Radijski orkester) 14. Napovedi — 16. Orkestralni reproducirani koncert — 18.40 Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Ko-larič) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nacionalna ura — 19.50 10 minut zabave — 20. Večer skladb Viktorja Parne; sledujejo g. Fr. Govekar, mag. nadev. (pre-davatelj), zbor »Sloga«, solisti: gđ. Poldka Zupanova, gg. Svetozar Banovčan in Roman Petrovič ter Radij-ski orkester — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Operetna glasba (Radijski orkester).

Drugi programi

Cetrtek, 7. aprila: Beograd-Zagreb: 20. Nar. pesmi, 20.30 Brandl, 21. Simf. konc. iz Zemana — Dunaj: 19.10 Preno iz Lina (notje in glasba), 20. Plesna gl., 21.15 Simfoniki, 22.30 Zab. gl. — Budimpešta: 20.40 Orkestr. konc., 21.30 Beethovnova klavirske sonate, 22.30 Cig. ork., 23. Operni orkester — Trst-Milan: 17.15 Preno iz Rio de Janeira, 21. Simf. konc., 22.10 Vok. konc. — Rim-Bari: 21. Novelljeva opereta »Mina voda« — Praga: 19.15 Sal. ork., 20.15 Moški zbor, 20.55 Ork. konc. — Pariz: 19.30 Poljske klavirske skladbe, 23. Kom. konc. — Sofija: 18.30 Vojška godba, 19.40 Nar. pesmi, 20.30 Rezervirano za prvo, 22.40 Laha in plesna gl. — Hamburg: 20.10 Veliki orkester — Bratislava: 20.18 Zgodbe o Paganiniju — Lipsko: 20. Orkester in solisti — Köln: 19.10 Operni odločki, 21. Irski gl. — Frank-furt: 20. Koncert Muzejskega društva — Monakovo: 19.30 Liristova spevalnja »Srčni brošč« — Beromünster: 20.30 Veliki orkester.

Maribor: Hermes

Čeprav našega ligaša v nedeljo ne bo doma, ker odpotuje v Split, Ljubljana ne bo brez večje prireditve, kajti na igrišču Hermesa bo gotovo ena najbolj zanimivih borb v nadaljevanju fi-nalnega tekmovalca za naslov prvaka LNP.

To pot trejjo Hermežani na doslej najbolj močnega nasprotnika mesta Maribora in sicer na SK Maribor. Vodstvo Hermesa oz. igralci sa-mi se v polni meri zavedajo, da jih v nedeljo čaka težka naloga že z ozirom na to, ker hočejo svoj maež prejše nedelje v Kranju izbrisati.

Tako kaže vse, da bo nedeljska tekma res zanimiva, dolžnost naše športne javnosti pa je, da z obilnim obiskom podpre hermežanske fan-te v tej težki borbi. Tekma bo ob 15.15 s predtekmo ob 14.

SK Reka. Seja upravnega odbora je preložena na petek, 8. t. m. ob 20. v gostilni Oblik na Tržaški cesti. SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Naznanjam, da se morajo imenovati, ki so določeni za državno cross country prvenstvo dne 16. aprila na Stadionu, zbrati ob 14.30 pred Stadionom na Tyrševi cesti. S seboj mo-raz prinesiti copate in sprinterice ter majice in hlačke, kdor pa slednjih nima, jih bo dobil na mestu. Moštvo sestavljajo sledeči: Bručan, Starman, Marković, Kvas, Dular, Gionar, Gluha, Hvale.

vse opere

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinjska vrstica po Din 2:50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

VELEBIT

otroški vozički

ZAGREB

Mesnička ul. 7 na dvorišču.

Najnoviji do sedaj še navedeni modeli za 1938 v spletni in največji trgovini otroških vozičkov. Prodaja se gotovino in na odplacilo. Cenik s slikami brezplačno. Izrežite oglas in priložite.

Čitajte in širite »Slovenca«

Objave

Primorsko akademsko starešinstvo v Ljubljani bo imelo dne 9. IV. 1938 ob 20 v dvorani hotela Štrkelj svoj redni občni zbor. Vabljeni člani društva.

Izdelovalnica likerjev, desertnih vin, sirupov in žganjarna

Jakob Perhavec

Maribor - Gosposka ulica šte. 9

Telefon 25-80

Na drobno in na debelo

Rum, konjak, likerji, slivovka, brinjevec, droženka, klekovača

Specijaliteta: Grenchak in vermut

Službodob

Dva krojaška pomočnika takoj sprejme Arhar — Dorfjarje, Skofja Loka, b

Trgovski pomočnik

mešane stroke, izborni manufakturi, dober prodajalec, vajen izlozbi, se takoj sprejme v večjo trgovino na deželi. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vojašine prost« št. 5378. (b)

Usnjarski pomočnik

vajen vseh del pri apnu, se sprejme v stalno službo, Ponudbe v upr. »Sl.« pod »Dobra moč« št. 5409. (b)

Službe iščejo

Boljši zastopstvo

za Slovenijo iščem. Položim kavejico 10—15.000 din. Naslov v vseh poslovalnicah »Slovenca« pod št. 5346. (a)

Denar

Bančno komandit. zavod - Maribor Aleksandrova cesta št. 48 kupi takoj in plača najbolje

HRANILNE KNJIZICE bank in hranilnic

VREDNOSTNE PAPIRJE 3% obveznice, bone ter srečke, delnice itd.

VALUTE VSEH DRŽAV PRODAJA SREČEK državne razr. loterije

Hranilne knjižice vrednostne papirje, delnice, 3 obveznice vnovčujem po najvišji ceni — takoj v gotovini. Kupoprodaja nepremičnin. Kupujte srečke drž. razr. loterije v moji kolekturi »VRELEC SREČEK«

AL. PLANINŠEK LJUBLJANA BEETHOVNOVA ULICA 14

Pohištvo

Spalnica

polno vezana, orehova, polirana, 7200 din, s 5 letno garancijo. Tovarna Malenšek, Celovška cesta 238. 8

Poizvedbe

Zlato otroško zapestnico s francoskim napisom, izgubljeno na Aleksandrovi cesti ali v Tivoljskem parku — je morda kdo našel. Prosimo, da jo proti nagradi prinese na francoski konzulat — Beethovnova ulica 4. (e)

Prodamo

KOLESA

najnoviji letošnji modeli v največji izbiri že od Din 550.— naprej.

Nova trgovina Ljubljana - Tyrseva cesta 36 (nasproti Gospodarske zveze)

Novosti vseh oblačil

šport, kamgarn obleke, perilo itd. — najceneje! Presker, Ljubljana, (1)

Mreže za postelje

dobite najceneje pri Andlovic, mizarstvo, zaloga pohištva, Komenskega ulica 34. (1)

Svetovno znane nemške znamke

»BRENABOR« dvokolesa petkrat kromirana in odporno emajlirana, s nemisljivim okvirjem dobite po ugodnih obročih odplačilih pri tvrdki

KLEINDIENST & POSCH Maribor, Aleksandrova 44.

Pomaranče

Jaffa, rdeče italijanske, drobne in debele, prispel. Smokve za žganjekuho. »Veletrgovina južnega sadja«, Ljubljana, Tyrseva 48. (1)

Bukove odpadke

500 kg za 110 dinarjev prodaja tvrdka »Kurivor«, Tyrseva cesta 31. Ogledati si jih. (1)

Prepričajte se, da so naša kolesa rezervni deli in motor. kolesa najboljša in najcenejša. Velika izbira.

Kolo že za Din 548.— Trgovina Splošne trg. družbe St. Vid nad Ljubljano.

Posestva

Kunaver Ludvik

gradbeno - strokovno naobraženi posredovalec — Cesta 29. oktobra št. 6, telefon 37-33, ima naprodaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

Hiša naprodaj

Več: Društvena ulica 16, Ljubljana-Moste. (p)

Kupim hišo v Ljubljani

Ponudbe v upravo »Sl.« pod »Sredina« št. 5406. (p)

Kupimo

Vaskovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Valjalnico

na bat ali ročico (Hammer, Kurbel-Walke), v dobre stanju, kupimo. — Ponudbe pod zn. »Walke« na oglasni zavod Smolka, Novi Sad. (k)

Razno

Traina ondulacija

ima tri važne točke: moderna linija, trdnost frizure in nizka cena. — Prepričajte se pri nas.

Salon Polanc

Kopitarjeva ulica 1. Dijaki posebne cene.

Padavica (epilepsija)

krči, živčne bolezni in pomanjkanje spanja. — Zanesljivi in najboljši uspehi so se dosegli z uporabo skozi trideset let preizkušenega

»Epilepsana«

Pobližnja navodila daje lekarna Flšter, Osljek III.

»Mladiko«

orig. vezano, letnike 1927, 1928, 1929 zamenjam za nepoškodovane nevezane iste letnike brez doplačila. — Novak Zdravko, Sp. Kašelj pri Ljubljani. (r)

Umrli nam je naša ljubljena soproga, sestra, teta itd., gospa

Fani Sablačan roj. Erbežnik

soproga višj. vojn. uradnika III. kl. v p.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek, dne 8. aprila ob 2 popoldne izpred mrtvaške veže Zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska cesta), na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 6. aprila 1938.

Zalujoči:

Anton, soprog; Ana Oblak in Ivanka Pavček, sestre — ter ostalo sorodstvo.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš nad vse ljubljani soprog, oče, stari oče, stric, svak in tast, gospod

Anton Šinkovec

posestnik, trgovec, vrvar

dne 6. aprila ob pol 2 popoldne, v 80. letu starosti, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 8. aprila ob 4 popoldne na tukajšnje farno pokopališče.

Priporočamo ga v pobožno molitev in blag spomin. Kranj, dne 6. aprila 1938.

Zalujoči ostali.

OBČINSKA UPRAVA V BOHINJSKI BISTRICI javlja žalostno vest, da je danes umrl, v 77. letu starosti, gosp.

Franc Arh

posestnik in gostilničar v Bohinjski Bistrici

Pokojnik je bil od leta 1904 do 1921 župan občine Boh. Bistrica. Za svoje nesebično delo je bil odlikovan s srebrno kolajno za civilne zasluge.

Pogreb bo v petek, dne 8. aprila ob 9 zjutraj. Občina ga bo ohranila v častnem spominu.

Bohinjska Bistrica, dne 6. aprila 1938.

Hugo Wast:

16

Zlato večnega Juda

»Judje so bankirji sveta. Ni je vlade, ki bi ne bila njihov dolžnik. Judje imajo v rokah tri četrtine zlata na svetu. In zlato je podlaga denarstva in zato je tudi podlaga vsega bančnega sistema na svetu. Na tajno znamenje newyorškega Kahala, ki je vsemogočna in skrita oblast, ki giblje ta orjaški stroj, lahko Judje potegnijo iz prometa del tega zlata. Sledila bo kriza, ki jo gospodarstveniki imenujejo krizo prevelike proizvodnje. To je hinavski način, ki naj vzmaje zaupanje in dobro ime tistim, ki izdelujejo, zato da svet ne bi zaupal tistim, ki samo grabijo in kopičijo. Prevelika proizvodnja! Kakšno naključje! Ob istem času so proizvajali ljudje povsod vsega preveč: na Norveškem polenovk, v Boliviji cinka, v Argentini mesa, v Detroitu avtomobilov, na Ceylonu biserov... Vlade ne vidijo, da padajo v past. Omejujejo proizvodnjo, prepovedujejo setev, uničujejo žetve. Medtem pa pol dučata ljudi kupuje najodličnejše vile za blazne cene in kupuje vse bogastvo sveta.«

Mračna elika, vendar se mi zdi, da malo pretirana ponekod, dragi Adalid.

»Danes, gospod predsednik, padajo najboljša imetja v tem mestu, najbogatejši kmetije v republiki, v roke upnikov, ki jih davijo s hipotekami. Med temi upniki jih je sedemdeset deset Judov, kajti Judje so edini ljudje na svetu, ki imajo kaj gotovine.«

»Pa mislite, da je to krivično?«

»Da, gospod predsednik, več kakor krivično, to je greh.«

»Ali mi hočete dopovedati, da je greh, če se previden človek, pa naj bo Judi ali kristjan, okori med krizo z večjo vrednostjo, ki jo ima take čase gotovina? Torej mislite tudi vi, da je greh, če gospodar, ki ima posestvo, proda svoje imetje

v času blagostanja za petkrat večjo ceno, kakor pa jo je plačal on?«

Zdelo se je, da Adalid dvomi, in predsednik je sili vanj:

»Ali ni zlato tudi blago?«

»Da, gospod predsednik. Toda krščanska nemurnost je posvetila judovski nauk, da je zlato vesoljno jamstvo za vsak denar. Odkar se je zgodilo to, je zlato nehalo biti blago, kar je bilo poprej. Spremenili so ga v mero, s katero merijo vse druge vrednote, zato ne more biti več posebna last nikogar. Odtegniti ga iz prometa in tako ustvariti umetno pomanjkanje zlata ter s tem pomnožiti njegovo kupno moč, bo po bodočih zakonih pregreha, čeprav je po sedanjih dovoljeno.«

Predsednik je dejal potihom:

»Vidim, da imate prav: dvig zlata tlači izdelovalce in delavce. Ti tvorijo vendar devet desetlin človeštva.«

»Poglejte, gospod predsednik, moj primer: pred dvajsetimi leti mi je neki Švicar, gospod Sandoz...«

»Poznal sem ga, velik posestnik na deželi.«

»Da. Posodil mi je milijon frankov.«

»Še živi?«

»Še, gospod predsednik. Živi v Bernu. Da bi zbral to vsoto, je prodal dva tisoč juincev in tako prišel do denarja. Dvajset let sem mu plačeval verno in zvesto po osem odstotkov obresti. Zdaj moram vrniti glavnico. Ker nimam gotovine, sem predlagal upniku, naj si vzame dva tisoč juincev prav tiste vrste, kakršne mi je prodal tedaj, da bi mi posodil denar. Odgovoril mi je, da mu moram dati dati deset tisoč juincev, ker živali, ki so bile tedaj vredne po petnajst sto frankov, ne veljajo danes niti sto frankov. Zdaj, ko sem plačal za obresti v dvajsetih letih milijon in šest sto tisoč švicarskih frankov, mu moram vrniti še petkrat toliko, kakor mi je posodil.«

»To je zaradi tega, ker so padle cene pridelkom.«

»Je zamrnil predsednik, ki so nanj te besede, ki niso bile obramba, marveč trda res-

nica, močno učinkovale. To je bila natančna slika o veliko argentinskih kmetih.

»Ne, gospod predsednik, zaradi tega, ker se je dvignilo zlato...«

»Kaj to ni vseeno?«

»Ne, zares ne! Prvo se pravi, da vračamo krivdo za nepridelovalce na plodno delo, ki ustvarja bogastvo. S tem jim pravimo: Tepel! Preveč ste delali. Obilje, ki ste ga ustvarili, je spravilo svet v siromaštvo. Ne sejte! Sežgite žetev!«

»Kaj pa drugo?«

»Drugo pa pomeni, da postavljamo vprašanje na prava tla. Vzrok za krizo je dvig cen za zlato. Zaradi tega vam lahko jalov upnik, ki nišesar ne prideluje, pobere petkrat toliko, kakor vam je pa posodil!«

Adalid je prenehal, potem pa je nadaljeval:

»Ali ni blazno, da so naredili za vesoljno merilo vseh vrednosti reč, ki sama svojo ceno najbolj spreminja, zlato?«

Predsednik ni rekel nič, a zamislil se je v to vprašanje.

»Oprostite mi, gospod predsednik, če sem vam vzel preveč časa, kakor sem pa sam mislil.«

»Nimam časa opravičati. Zelo me je zanimalo in ne bom pozabil vaših besedi.«

»Ne pozabite pa tudi tehle, ki sem jih po naključju bral v neki judovski knjigi: »Še korak, pa bo judovska kača sklenila svoj obroč. In ko bo obroč sklenjen, bo ovil vse narode z verigami, ki jih ni moči raztrgati.«

Stari posestnik je odšel in predsednik je bil za trenutek sam, ves zamišljen...

VI.

»MOJ ROD JE TVOJ ROD.«

Pozne ure pomladne noči.

Po Calle Arroyo se je v svojem velikem ameriškem avtomobilu vračal domov Zaharija Blumen. Njegova hiša je bila blizu Retira.

Odprl je vrata z ameriškimi ključem kakor voz in z dvigalom, ki je bilo prav tako ameriškansko, je odšel v drugo nadstropje, kjer je imel spalnico.

Nihče ga ni slišal, ko je prišel.

Veter, ki so ga mazilile cvetoče vrtnice, je prinašal v sobo zveneče udarce iz Angleškega stolpa.

»Tri je že! Ali je moja hčerka prišla? Poglejmo! Najbrž že spi ko ubita.«

Na drugi strani halla so bili prostori Marte Blumenove, ki je lahko prihajala in odhajala s svojim lastnim dvigalom, ne da bi jo bil kdo videl.

Njena spalnica je bila brez vsega nepotrebne pohištva. Bila je na videz preprosta, vendar urejena z izredno izbranim okusom in čutom.

Vse okrasje v njej je naslikal neki ameriškanski umetnik, ki so ga nalašč poklicali iz Newyorka.

Gladke, zaokrožene stene so bile peplnate barve. Postelja je bila nenavadno široka, zavzemala je pol prostora. Bila je ovalna kakor miza in pregrnjena s pozlačenim muslimom.

Tla so bila iz mlečnega, zglaženega marmorja in skoraj vsa pokrita z velikimi zebriinimi kožami, ki so bile položene tako, da so njihove pege človeku elektrizirale živce.

V kotu je bil kamin z ograjo iz pokromanega jekla. Na njem je stal presenetljiv kip burskega kiparja Van Riitsa, ki je predstavljal neviden boj med zebro in tigrom.

Miza je bila iz črnega kristala, lestenec iz belega porcelana, zavese pa iz lahkega platna, ki so razpršeni svetlobi izpod stropa dajale topli soj jader, kakor jih vidite na ladjah po morjih okoli Afrike.

Nad vzglavjem je visel brezkrven El Grecov Kristus.

Postelja je bila nedotaknjena.

»Kako? Kdaj pa ta otrok spi?« je vzkliknil Zaharija. »Zadnja pride v posteljo in prva vstaja. Mislim, da bom moral malo posredovati v njenih poslih.«